ΑΣΤΗΡ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

«Πάντα δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε».

Ἔτος 76ον ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1940 Ἀριθ. 2

ΤΕΣΣΑΡΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

«Εἰς ἐμὲ δὲ ἐλάχιστον εἶναι νὰ ἀνακριθῶ ὑφ' ὑμῶν ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης κρίσεως· ἀλλ' οὐδὲ ἀνακρίνω ἐμαυτόν. Διότι ἡ συνείδησίς μου δὲν μὲ ἐλέγχει εἰς οὐδέν· πλὴν μὲ τοῦτο δὲν εἶμαι δεδικαιωμένος· ἀλλ' ὁ ἀνακρίνων με εἶναι ὁ Κύριος». (Α'. Κορινθ. δ'. 3, 4).

Συμφώνως πρὸς τοὺς ἀνωτέρω λόγους τοῦ Ἀπ. Παύλου, κάθε ἄνθρωπος εὑρίσκεται ἀπέναντι τεσσάρων κριτηρίων: α) Τοῦ κριτηρίου τοῦ κόσμου, β) τοῦ κριτηρίου τοῦ στενοῦ ἰδιαιτέρου κύκλου του, γ) τοῦ κριτηρίου τοῦ ἑαυτοῦ του καὶ δ) τοῦ κριτηρίου τοῦ Θεοῦ. Εἴμεθα πλασμένοι κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε παρουσιαζόμεθα πολυσύνθετοι. Ἡ ζωή μας εἶναι πολύμορφος. Ὑπάρχουν ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς μας, αἱ ὁποῖαι εἶναι γνωσταὶ εἰς ὅλον τὸν κόσμον ὅστις μᾶς γνωρίζει· ὑπάρχουν ἄλλαι αἵτινες εἶναι γνωσταὶ μόνον εἰς ἐκείνους μετὰ τῶν ὁποίων ἐρχόμεθα εἰς στενοτάτην ἐπαφήν, ὑπάρχουν πτυχαὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ μας ἀνθρώπου, τὰς ὁποίας οὐδὲν ἄλλο βλέμμα πλὴν τοῦ ἰδικοῦ μας ἀντιλαμβάνεται· καὶ τέλος, ὑπάρχουν μύχια καὶ ἄδυτα ἐντὸς ἡμῶν, ἡ ἐξερεύνησις καὶ ἐκτίμησις τῶν ὁποίων διαφεύγει καὶ ἡμᾶς τοὺς ἰδίους—εἶναι τὰ βάθη τῆς ὑπάρξεώς μας, γνωστὰ μόνον εἰς τὸν Θεόν.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δυνάμεθα νὰ διαπιστώσωμεν ὅτι ὁ καθένας μας περικλείει τέσσαρας ἀνθρώπους;

1. Τὸν ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον ὁ κόσμος βλέπει.
2. Τὸν ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον γνωρίζει καὶ βλέπει τὸ πλησιέστερόν μας πρόσωπον.
3. Τὸν ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον μόνον ἡμεῖς αὐτοὶ γνωρίζομεν.
4. Τὸν ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον μόνον ὁ Θεὸς γνωρίζει καὶ βλέπει.

1. *Ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον ὁ κόσμος βλέπει.*

Ὁ κόσμος, μὲ τὸν ὁποῖον ἐρχόμεθα εἰς ἐπαφήν, κατέχει κάποιαν εἰκόνα τοῦ ἑαυτοῦ μας. Παρατηρεῖ τὰς πράξεις μας, ἀκούει τοὺς λόγους μας, παρακολουθεῖ τὰς κινήσεις μας καὶ σιγὰ-σιγὰ μορφώνει μίαν ἰδέαν περὶ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς διαγωγῆς μας. Ἔχει μίαν γενικὴν ἐντύπωσιν περὶ τοῦ τί εἴμεθα. Εἰς τὸ περιβάλλον, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον κινούμεθα, κυκλοφορεῖ κάποια γνώμη περὶ ἡμῶν, ἡ ὁποία βεβαίως λαμβάνει γενικὸν χαρακτῆρα: «εἶναι καλὸς ἄνθρωπος», λέγουν, ἢ «εἶναι κακὸς ἄνθρωπος». Εἶναι ἔξοχος, εὐγενής, γενναῖος, ἢ εἶναι μικρός, περιωρισμένης ἀξίας, ἰδιότροπος ἄνθρωπος. Δὲν εἶναι εὔκολον νὰ γνωρίζωμεν

τὴν ἀκριβῆ φωτογραφίαν τοῦ ἑαυτοῦ μας, τὴν ὁποίαν ὁ κόσμος περιφέρει ἀπὸ χέρι σὲ χέρι· καὶ εἶναι τοῦτο εὐτύχημα δι' ἡμᾶς ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις, διότι ἔτσι ἐξασφαλίζεται ἡ ἡσυχία μας. Ἀλλοίμονον ἐὰν ἐγνωρίζαμεν ὅλα ὅσα λέγονται περὶ ἡμῶν! Καὶ στοιχειώδη εὐαισθησίαν ἐὰν ἔχωμεν, δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ τὰ ὑποφέρωμεν! Δὲν ὑπάρχει ὅμως ἀμφιβολία ὅτι μία τοιαύτη φωτογραφία ὑφίσταται καὶ αὐτὴ δεικνύει τὸν πρῶτον ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ὑπάρχει μέσα εἰς τὸν καθένα μας: Εἶναι ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον ὁ κόσμος βλέπει.

2. *Ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον γνωρίζει ὁ πλησιέστερός μας.*

Δυνατὸν ὁ δεύτερος αὐτὸς ἄνθρωπος νὰ ἦναι πολὺ διαφορετικὸς ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον βλέπει ὁ κόσμος. Κάθε ἄνθρωπος ἔχει δύο ὄψεις. Μίαν, μὲ τὴν ὁποίαν ἀντικρύζει τὸν κόσμον, καὶ μίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει ἐστραμμένην πρὸς τὸ πλησιέστερόν του πρόσωπον. Ἔχω ἕνα φίλον. Ἡ γενικὴ γνώμη περὶ αὐτοῦ εἶναι ὅτι εἶναι ἥσυχος, μᾶλλον χωρὶς «προσωπικότητα» καὶ χωρὶς πρωτοβουλίαν. Ἔτσι τὸν βλέπει ὁ κόσμος. Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον ἐγὼ διακρίνω εἰς αὐτόν, εἶναι πολὺ διαφορετικός· τὸν γνωρίζω ὡς πολὺ βαθὺν εἰς τὰς σκέψεις του, πλούσιον εἰς τὰς γνώσεις, προικισμένον μὲ ἑτοιμότητα, πρωτοβουλίαν καὶ δημιουργικὴν φαντασίαν. Ἡ περίπτωσις αὐτὴ δὲν εἶναι σπανία. Ὑπάρχουν ἐλαφρότατοι ἄνθρωποι ποῦ ἐκλαμβάνονται ὡς πολὺ σοβαροί, καὶ ὑπάρχουν σοβαροὶ κατὰ βάθος ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι θεωροῦνται ἐλαφροί. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι, τοὺς ὁποίους οἱ πολλοὶ θεωροῦν ὡς ψυχροὺς καὶ ἀποκρουστικούς, ἐνῷ διὰ τοὺς πλησιεστέρους των εἶναι τελείως διαφορετικοί. Ἐπειδὴ συγκρατοῦνται καὶ δὲν ἐκδηλώνουν εὔκολα τὰ αἰσθήματά των, ὁ κόσμος τοὺς χαρακτηρίζει ὡς ἀναισθήτους καὶ ἀσυγκινήτους ἀπὸ τὰ γεγονότα τῆς ζωῆς. Καὶ ὅμως ἐδῶ γίνεται ἕνα μέγα λάθος. Ὄντως ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον γνωρίζουν οἱ πλησιέστεροί μας, εἶναι διαφορετικὸς ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον ποῦ γνωρίζει ὁ κόσμος. Εἶναι ὅμως ὁ δεύτερος αὐτὸς ἄνθρωπος καλλίτερος ἀπὸ τὸν πρῶτον; Ἀσφαλῶς ὑπάρχουν πολλοί, οἱ ὁποῖοι διὰ τοὺς στενοτάτους των εἶναι καλλίτεροι, γενναιότεροι, τρυφερώτεροι ἀφ' ὅ,τι τοὺς γνωρίζει ὁ κόσμος. Ὁ πλησιέστερός μας ἴσως εἶναι εἰς θέσιν νὰ λέγῃ: «Εἶναι πολὺ καλλίτερος καὶ ἀνώτερος ἀπὸ ὅ,τι ὁ κόσμος νομίζει». Ἀτυχῶς δὲν συμβαίνει πάντοτε αὐτό. Τί νὰ εἴπωμεν διὰ τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος χαίρει καλῆς φήμης καὶ ὑπολήψεως εἰς ὅλον τὸν κόσμον, τὴν ὁποίαν ὅμως δὲν δύνανται νὰ συμμερισθοῦν οἱ οἰκεῖοί του; Ὁ ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου ἡ οἰκογένεια πολὺ καλὰ γνωρίζει ὅτι ἡ εὐσέβεια καὶ ἡ πίστις, τὴν ὁποίαν αὐτὸς δεικνύει πρὸς τὸν κόσμον, δὲν εἶναι εἰμὴ μόνον ἐπικάλυμμα καὶ ὑποκρισία. Ὑπάρχουν πολλοὶ τοιοῦτοι. Ἰδοὺ εἷς θεωρούμενος πρότυπον εὐγενείας καὶ λεπτότητος εἰς ὅλον τὸν κόσμον· καὶ ὅμως εἶναι τύραννος ἀνυπόφορος εἰς τὸ σπίτι του. Οἱ οἰκεῖοί του γνωρίζουν κεκρυμμένας συνηθείας του καὶ σκοτεινὰς σελίδας τῆς ἱστορίας του, αἵτινες ἂν ἤρχοντο εἰς τὸ φῶς τῆς κοινῆς παρατηρήσεως, θὰ κατέστρεφον πᾶσαν περὶ αὐτοῦ ἰδέαν καὶ ὑπόληψιν.

Ἄλλος ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον βλέπει ὁ κόσμος εἰς ἡμᾶς· ἄλλος ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον βλέπουν οἱ στενότατοι φίλοι καὶ συγγενεῖς μας.

3. *Ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον μόνον ἡμεῖς γνωρίζομεν.*

Ὁ τρίτος αὐτὸς ἄνθρωπος πάλιν εἶναι πολὺ διαφορετικὸς ἀπὸ τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον. Ὁ ἄνθρωπος, ποῦ γνωρίζω ὅτι εἶμαι, δὲν εἶναι καθόλου ὅμοιος μὲ τὸν ἄνθρωπον, τὸν ὁποῖον βλέπει εἰς ἐμὲ ὁ κόσμος ἢ τὸ πλησιέστερόν μου πρόσωπον. Ὁ καθένας μας γνωρίζει πολὺ καλλίτερα τὴν ἰδιαιτέραν ἱστορίαν του ἀπὸ οἱονδήποτε ἄλλον. Οἱ ἄνθρωποι βλέπουν ὀλίγας ἀπὸ τὰς πράξεις μας καὶ ἀκούουν ὀλίγους ἀπὸ τοὺς λόγους μας. Καὶ ὁ στενότατός μας φίλος γνωρίζει κἄτι περισσότερον. Ἀλλ᾽ ὁλόκληρον τὸ ρεῦμα τῶν πράξεων, τῶν λόγων, τῶν σκέψεων καὶ τῶν αἰσθημάτων μας κανὲν ἄλλο βλέμμα, ἐκτὸς τοῦ ἰδικοῦ μας, δὲν ἐμπορεῖ νὰ παρακολουθήσῃ. Ποῖος γνωρίζει τὰ ἐλατήρια τῶν πράξεών μας ἐκτὸς ἡμῶν τῶν ἰδίων; ὁ κόσμος μᾶς ἐπαινεῖ, ἐνῷ ἡμεῖς γνωρίζομεν ὅτι αὐτό, διὰ τὸ ὁποῖον μᾶς ἐπαινεῖ, προῆλθεν ἀπὸ τὸν ἐγωϊσμόν μας. Ἢ πάλιν, ὁ κόσμος μᾶς κατηγορεῖ ἀδίκως ὡς ἔχοντας κακὰ ἐλατήρια, καθ᾽ ὃν χρόνον μόνον καλὴ διάθεσις ὑπάρχει εἰς τὰς καρδίας μας. Πόσον ὀλίγον βλέπουν οἱ ἄνθρωποι—ἀκόμη καὶ οἱ πλησιέστεροί μας—ἀπὸ τὸν ἐσωτερικόν, τὸν πραγματικὸν ἑαυτόν μας! Τὰ λαμπρότερα τῶν αἰσθημάτων μας, αἱ ἁγνότεραι προθέσεις μας, ὡς καὶ τὰ σκοτεινότερα στίγματα τῆς συνειδήσεώς μας, ἀνήκουν ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν μυστικόν, ἐσωτερικὸν κόσμον μας, εἰς τὸν ὁποῖον οὔτε ὁ ἔξω κόσμος οὔτε τὰ πλησιέστερά μας πρόσωπα δύνανται νὰ εἰσχωρήσουν.

Εἶναι ὅμως ὁ τρίτος αὐτὸς ἄνθρωπος καλλίτερος ἀπὸ τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον; Εἰς πολλὰ ἴσως γνωρίζομεν τὸν ἑαυτόν μας ὅτι εἶναι καλλίτερος ἀπὸ ὅ,τι μᾶς θεωροῦν οἱ ἄλλοι. Εἶναι μερικὰ γεγονότα τῆς πείρας μας, τὰ ὁποῖα ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὰ ἐκθέσωμεν πρὸς τοὺς ἄλλους. Ποῖος ἐμπορεῖ νὰ διακρίνῃ τὸν πόθον, μὲ τὸν ὁποῖον αἱ καρδίαι μας προσμένουν ἐνώπιον τοῦ Σωτῆρος; Ἢ πῶς ἐμπορῶ νὰ ἐξωτερικεύσω τὴν ἀπόλαυσιν τῆς στενῆς διὰ προσευχῆς ἐπικοινωνίας μὲ τὸν Σωτῆρα; Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ποῦ θὰ ἀρχίσω νὰ ὁμιλῶ περὶ αὐτῆς, χάνει τὴν γλυκύτητα καὶ τὴν ἀξίαν της. Ὁμιλήσατε περὶ τῆς ταπεινοφροσύνης σας καὶ παύετε νὰ ἦσθε ταπεινόφρων. Εἶναι ἀπὸ τὰ ἄνθη, ἅτινα δὲν ἀντέχουν ὅταν οἱ ἄνθρωποι σκύπτουν διὰ νὰ τὰ μυρίσουν. Ἐπιδείξατέ τα καὶ ἐξαφανίζονται.

Ἀκόμη καὶ εἰς τὸν χειρότερον ἄνθρωπον ὑπάρχει κἄτι καλόν, τὸ ὁποῖον οἱ ἄλλοι δὲν βλέπομεν. Ὑπάρχουν φωτειναὶ σπίθες θαμμέναι καὶ εἰς τὸν σκοτεινότερον σωρὸν τῆς στάκτης.

Ὅλοι λοιπὸν γνωρίζομεν τοὺς ἑαυτούς μας ὅτι εἰς πολλὰ εἴμεθα καλλίτεροι ἀπὸ ὅ,τι ὁ κόσμος μᾶς θεωρεῖ. Ταὐτοχρόνως ὅμως δὲν γνωρίζομεν ἆράγε ὅτι εἴμεθα χειρότεροι ἀπὸ ὅ,τι ὁ κόσμος νομίζει; Δὲν ἔχομεν σκοτεινὰ σημεῖα, τῶν ὁποίων τὴν ἀνάμνησιν οὔτε θέλομεν νὰ φέρωμεν εἰς τὸν νοῦν μας; Δὲν ἔχομεν κρυφὰς συνηθείας, ἁμαρτωλὰς τάσεις καὶ ἐπιθυμίας, αἱ ὁποῖαι ποτὲ δὲν τολμοῦν νὰ ἀνέλθουν εἰς τὸ φῶς, αἱ ὁποῖαι ὅμως ὑπάρχουν ἐντός μας; Δὲν τολμῶμεν νὰ τὰς ἐμφανίσωμεν, διότι φοβούμεθα μήπως ὁ κόσμος, ὅστις μᾶς ὑπολήπτεται, ἴδῃ ὁποῖοι πράγματι εἴμεθα, καὶ ἐπιθυμοῦμεν νὰ κρατήσωμεν τοὺς ἄλλους εἰς τὴν ἀπάτην ταύτην! Μήπως δὲν καταδικάζομεν τὸν ἑαυτόν μας;

4. *Ὁ ἄνθρωπος, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς βλέπει.*

Καὶ ὁ τέταρτος ἄνθρωπος εἶναι διαφορετικὸς ἀπὸ τὸν τρίτον. Ὁ Θεὸς μᾶς γνωρίζει πολὺ καλλίτερον ἀπὸ ὅ,τι γνωρίζομεν τὸν ἑαυτόν μας. Ἡμεῖς δυνατὸν νὰ λησμονήσωμεν πολλὰ πράγματα ἀπὸ τὸ παρελθόν μας, ὁ Θεὸς ὅμως δὲν λησμονεῖ τίποτε. Τὸ βλέμμα τοῦ Θεοῦ ἔχει ἀκριβῆ εἰκόνα ὁλοκλήρου τῆς ζωῆς μας. Ἐνώπιόν Του ὅλα εἶναι γυμνά, ἀνοικτά. Γνωρίζει τὰ βάθη τῶν καρδιῶν μας, τὰ ὁποῖα ἡμεῖς οἱ ἴδιοι δὲν γνωρίζομεν. Ἡμεῖς δυνατὸν νὰ πάθωμεν αὐταπάτην. Ἐκεῖνος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπατηθῇ. Γνωρίζει ὄχι μόνον τὸ τί ἐπράξαμεν ἀλλὰ καὶ τὸ τί εἴμεθα ἱκανοὶ νὰ πράξωμεν. Δὲν ἐξεύρομεν τί θὰ πράξωμεν ὅταν ἡ ὥρα τῆς εὐκαιρίας ἀνατείλῃ, οὔτε δυνάμεθα νὰ προείπωμεν τί θὰ γίνωμεν κατὰ τὴν κρίσιμον στιγμὴν τοῦ πειρασμοῦ καὶ τῆς δοκιμασίας. Ἔχομεν κάποιαν κεκτημένην ταχύτητα, τὴν ὁποίαν τὸ περιβάλλον μᾶς ἔδωσε. Τί θὰ κάμωμεν ὅταν χαλαρωθοῦν οἱ δεσμοὶ τοῦ περιβάλλοντος, οἵτινες συγκρατοῦν τὸν χαρακτῆρα μας; Τί θὰ κάμῃ αὐτὸς ὁ νέος, ὅταν ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὴν ἀγαθὴν ἐπιρροὴν τῆς εὐσεβοῦς οἰκογενείας του; Ὁ Θεὸς γνωρίζει. Διότι μόνος Ἐκεῖνος βλέπει τί βάθος ρίζης ὑπάρχει εἰς τὴν πνευματικήν μας ζωήν.

Ἄλλος λόγος, ὅστις κάμνει τὸν ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον βλέπει ὁ Θεός, διαφορετικὸν ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον ὃν βλέπομεν ἡμεῖς, εἶναι ὅτι ἡμεῖς εἴμεθα ἐπιεικεῖς ὑπὲρ τοῦ ἑαυτοῦ μας. Προσωποληπτοῦμεν. Ἀλλ᾽ ὁ Θεὸς δὲν προσωποληπτεῖ. Ὁ κόσμος πολλάκις κρίνει τὸν ἄνθρωπον δικαιότερον ἀπὸ τοὺς φίλους του, διότι οἱ φίλοι του μεροληπτοῦν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἐξ ἄλλου, οἱ φίλοι βλέπουν εἰς αὐτὸν ἐλαττώματα, ἀπέναντι τῶν ὁποίων ὁ ἴδιος τυφλώττει. Αὐταπατώμεθα, Ἀλλ᾽ ὁ Θεὸς μᾶς κρίνει ἀκριβοδικαίως. Βλέπει ἴσως κάτι καλόν, τὸ ὁποῖον ἡμεῖς δὲν διακρίνομεν. Ὅταν εἷς ἐξ ἡμῶν καταδικάζῃ τὸν ἑαυτόν του καὶ τὸν θεωρῇ ἀνάξιον καὶ μηδαμινόν, ὁ Θεὸς βλέπει τὸ ἄνθος τῆς νέας ἐνδόξου ζωῆς νὰ ἀναφαίνεται.

Ἀλλὰ τί βλέπει ὁ Θεὸς μέσα εἰς τὴν ἄβυσσον τῆς ὑπάρξεώς μας! Ἀδελφοί, «ἐὰν μᾶς κατακρίνῃ ἡ καρδία, βεβαίως ὁ Θεὸς εἶναι μεγαλήτερος τῆς καρδίας καὶ γνωρίζει τὰ πάντα!» (Α΄. Ἰωάν. γ΄. 20).

Κατ᾽ αὐτὸν τὸν τρόπον ὁδηγούμεθα εἰς τὸν ἀληθινὸν δρόμον τῆς αὐτεξετάσεως. Ἂς προσέξωμεν τώρα πλησιέστερα τοὺς λόγους τῶν ὡς ἄνω ἐδαφίων. Ὅλοι, ἐπαναλαμβάνω, εὑρισκόμεθα ἀπέναντι τῶν τεσσάρων αὐτῶν κριτηρίων, τοῦ κόσμου, τῶν πλησιεστέρων μας προσώπων, τοῦ ἑαυτοῦ μας καὶ τοῦ Θεοῦ. Ποῖον ἀπὸ αὐτὰ μᾶς ἐνδιαφέρει περισσότερον; Ποῖον λαμβάνομεν ὑπ᾽ ὄψιν, προκειμένου νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὸν δρόμον μας καὶ νὰ ρυθμίσωμεν τὴν ζωήν μας; Διατρέχομεν τὸν κίνδυνον ἢ νὰ φερθῶμεν ἐπιπολαίως, ἢ νὰ κρατήσωμεν ὡς ὁδηγόν μας τὴν ἀνθρωπίνην μας προσωπικότητα καὶ ἀξιοπρέπειαν. Δυνάμεθα ὅμως νὰ φιλοτιμηθῶμεν νὰ ἀκολουθήσωμεν τὸ ἀποστολικὸν παράδειγμα.

Ι. Ὁ ἐπιπόλαιος ἄνθρωπος ἐνδιαφέρεται πολὺ περὶ τοῦ πῶς φαίνεται εἰς τὰ ὄμματα τῶν ἄλλων καὶ ἀδιαφορεῖ περὶ τοῦ πῶς φαίνεται εἰς τὸ ἰδικόν του ὄμμα ἢ εἰς τὰ ὄμματα τοῦ Θεοῦ.

Φυσικὰ δὲν πρέπει ν᾽ ἀδιαφορῶμεν περὶ τοῦ τί οἱ φίλοι μας ἢ ἡ κοινωνία

φρονοῦν περὶ ἡμῶν. Ἀλλ' εἶναι δεῖγμα ἐπικινδύνου ἐπιπολαιότητος τὸ νὰ προσέχωμεν περισσότερον εἰς τὸ τί οἱ ἄλλοι βλέπουν εἰς ἡμᾶς, ἀπὸ ὅ,τι προσέχωμεν τὸ τί βλέπομεν ἡμεῖς ἢ ὁ Θεός. Ἀλλοίμονον εἰς τὸν συγγραφέα, ὁ ὁποῖος δὲν σέβεται τὸν ἑαυτόν του, δὲν ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ βιβλίου του, ἀλλ' ἀρκεῖται εἰς τὸ ὅτι ἔχει κυκλοφορίαν, διότι κολακεύει τὰς ἀνθρωπίνους ἀδυναμίας! Ἀλλοίμονον εἰς τὸν ἱεροκήρυκα, ὁ ὁποῖος δὲν σέβεται τὴν ἀποστολήν του καὶ προσπαθεῖ νὰ φανῇ εὐχάριστος εἰς τὸ ἀκροατήριόν του!

II. Ὁ ἀξιοπρεπὴς ἄνθρωπος, ὅστις σέβεται τὸν ἑαυτόν του, προσέχει περισσότερον εἰς τὴν κρίσιν, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐκφέρει ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ του. Δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἱκανοποιήσῃ κανεὶς τὸν πολὺν κόσμον. Ὁ κόσμος δὲν ἀπαιτεῖ πολλὰ πράγματα. Ἀλλ' ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ ἀπαιτῶμεν πολλὰ ἀπὸ τὸν ἑαυτόν μας. Ἐκεῖνος δὲ ὅστις κρίνει αὐστηρῶς τὸν ἑαυτόν του δὲν ἐνδιαφέρεται τόσον περὶ τοῦ τί οἱ ἄλλοι λέγουν δι' αὐτόν. Ἄξιος προόδου εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος δὲν ἀρκεῖται εἰς τὸ ὅτι ἔχει «πέρασιν» ἀλλὰ προσπαθεῖ νὰ βελτιωθῇ.

III. Ὁ Ἀπόστολος ἐν τούτοις μᾶς δεικνύει μίαν ὁδὸν μᾶλλον ὑπερέχουσαν: «Εἰς ἐμὲ δὲ ἐλάχιστον εἶναι νὰ ἀνακριθῶ ***ὑφ' ὑμῶν ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης κρίσεως· ἀλλ' οὐδὲ ἀνακρίνω ἐμαυτόν.*** Διότι ἡ συνείδησίς μου δὲν μὲ ἐλέγχει εἰς οὐδέν· ***πλὴν μὲ τοῦτο δὲν εἶμαι δεδικαιωμένος, ἀλλ' ὁ ἀνακρίνων με εἶναι ὁ Κύριος!***». Ὁ νεαρὸς συνθέτης εὑρίσκεται πρὸ τοῦ ἐνθουσιώδους πλήθους, τὸ ὁποῖον τὸν χειροκροτεῖ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν του. Ἀλλ' αὐτοῦ τὸ βλέμμα εἶναι ἐστραμμένον πρὸς μίαν ὡρισμένην θέσιν: ἐκεῖ ὅπου κάθηται ὁ διδάσκαλός του, ὁ μέγας μουσουργός. Δὲν ἐνδιαφέρεται τόσον διὰ τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ πλήθους: Ἀναμένει μὲ ἀγωνίαν ποίαν κρίσιν θὰ ἐκφέρῃ ἐκεῖνος! Μετὰ τὴν κρίσιν τοῦ κόσμου καὶ τὴν ἰδικήν μας, ὁ Θεὸς θὰ ἐκφέρῃ τὴν κρίσιν Του, καὶ Αὐτοῦ ἡ κρίσις πρέπει πρὸ πάσης ἄλλης νὰ μᾶς ἀπασχολῇ.

***

Ἂς προσπαθήσωμεν τώρα νὰ ἐφαρμόσωμεν τὰ συμπεράσματά μας ἐπὶ τοῦ σπουδαιοτέρου ζητήματος τῆς ζωῆς μας: ***Εἶμαι Χριστιανός;*** Τί λέγει ὁ κόσμος; Τί λέγουν οἱ πλησιέστεροί μου; Ποία εἶναι ἡ ἰδική μου γνώμη καὶ ποία εἶναι ἡ ἐτυμηγορία τοῦ Θεοῦ;

Εἶμαι Χριστιανός; Ὁ κόσμος λέγει; Μάλιστα, εἶσαι. Ἐφ' ὅσον φέρεις τὸ ὄνομα καὶ ἔχεις ἐκπληρώσει ὡρισμένας ἐξωτερικὰς διατυπώσεις, εἶσαι Χριστιανός. Ὁ κόσμος δὲν ἀπαιτεῖ καὶ πολλὰ πράγματα. Τί λέγουν ὅμως οἱ στενότατοί μου; Πιθανὸν βέβαια νὰ μὲ κρίνουν αὐστηρῶς. Ἐὰν εὑρίσκωμαι μεταξὺ ὑποκριτῶν, οἱ ὁποῖοι διυλίζουν τὸν κώνωπα καὶ καταπίνουν τὴν κάμηλον, πάντοτε θὰ ἀμφισβητῆται ἡ καλή μου πίστις. Ἀλλὰ τί λέγουν τὰ πρόσωπα, ἅτινα μὲ ἀγαποῦν καὶ ἐνδιαφέρονται νὰ μὲ ἴδουν προχωροῦντα εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Χριστοῦ; Μήπως λέγουν ὅτι ἡ θρησκεία μου εἶναι μόνον τῶν λόγων; Μήπως δὲν βλέπουν εἰς ἐμὲ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ζωὴν ἑνὸς πραγματικοῦ Χριστιανοῦ; Ἀλλὰ τί λέγω ἐγὼ ὁ ἴδιος διὰ τὸν Χριστιανισμόν μου; Ὅταν ἀποσύρωμαι εἰς ἤρεμον σκέψιν καὶ ἐξετάζω τὸν ἑαυτόν μου, δύναμαι νὰ κρατήσω τὴν ὁμολογίαν; «Ἑαυτοὺς

ἐξετάζετε», λέγει ὁ Ἀπόστολος, «ἐὰν ἦσθε ἐν τῇ πίστει· ἑαυτοὺς δοκιμάζετε» (Β'. Κορ. ιγ'. 5). Μήπως μετὰ μίαν τοιαύτην ἐξέτασιν εἰλικρινῆ ἀνακαλύπτω ὅτι λείπει ἐκείνη ἡ ζῶσα σχέσις μὲ τὸν ζῶντα Θεόν; Καὶ ἐπὶ τέλους τί λέγει ὁ Θεὸς περὶ ἐμοῦ; Εἶναι ὁ Χριστιανισμός μου σύμφωνος μὲ τὸν Λόγον Του; Τί ὠφελεῖ, ἐὰν ἀρκεσθῶ εἰς ἕνα Χριστιανισμὸν ἰδικῆς μου κατασκευῆς; Εἶναι ἡ πίστις μου καὶ ἡ ζωή μου ὅπως ὁ Θεὸς τὴν θέλει;

Πρέπει νὰ γείνω Χριστιανός, δηλ. Χριστιανὸς τῇ ἀληθείᾳ—ὅπως ἀπαιτεῖ τὸ Εὐαγγέλιον. Τί θὰ εἰπῇ ὁ κόσμος; Ἄ! ὁ κόσμος ἐὰν δὲν σοῦ κηρύξῃ τὸν διωγμόν, θὰ ἦναι θαῦμα. Τὸ ὀλιγώτερον, θὰ σὲ ἀποδοκιμάσῃ. Θὰ ἀντικρύσῃς εἰρωνείας καὶ σκώμματα. Τί θὰ εἴπουν οἱ ἰδικοί σου; Ἴσως συμμερισθοῦν τὴν γνώμην τοῦ κόσμου—ἴσως χαροῦν, διότι ἀναμένουν καὶ προσεύχονται πότε θὰ κάμῃς τὸ μέγα βῆμα. Τί θὰ εἴπῃ ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεώς σου; Ἀλλὰ δὲν τὴν ἀκούομεν ποῦ μᾶς προσκαλεῖ νὰ ἀκολουθήσωμεν τὸ φῶς καὶ τὴν ἀλήθειαν;

Τί θὰ εἴπῃ ὁ Θεός; Ὦ! ὁ Θεὸς σὲ ἀναμένει νὰ ἔλθῃς πρὸς Αὐτόν. Ἔχει ἀνοικτὰς τὰς πατρικάς Του ἀγκάλας καὶ σὲ ἀναμένει νὰ ἔλθῃς διὰ τοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον διὰ σέ. Σὲ ἀναμένει διὰ νὰ κηρύξῃ πανήγυριν εἰς τὸν οὐρανὸν μεταξὺ τῶν ἀγγέλων, διότι σὺ θὰ ἐπιστρέψῃς εἰς Αὐτὸν καὶ θὰ λάβῃς τὴν ζωήν! Ποῖον ἀπὸ ὅλα τὰ κριτήρια θὰ προσέξωμεν;

Μιχ. Β. Κυριακάκης

ΤΟ ΑΚΑΤΑΒΛΗΤΟΝ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥ

«Ὡς ἀγνοούμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, ὡς λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες». (Κορ. Β'. ς'. 9, 10)

Μυθολογεῖται περὶ τοῦ γίγαντος Ἀνταίου ὅτι διετέλει ἀνίκητος καὶ ἀκατάβλητος, ἐφ' ὅσον ἤγγιζε τὴν γῆν· διότι αὕτη, ὡς μήτηρ αὐτοῦ, μετέδιδεν εἰς αὐτὸν τὴν μεγάλην της δύναμιν· καὶ ὁ Ἡρακλῆς ᾐσθάνετο ἑαυτὸν ἐξαντλούμενον ἐν τῇ πάλῃ, ἕως οὗ ἀντιληφθεὶς τὴν βοήθειαν, ἣν ὁ Ἀνταῖος ἐλάμβανε παρὰ τῆς γῆς, τὸν ὕψωσεν εἰς τὸν ἀέρα καὶ τὸν ἔπνιξε. Τοῦτο, ὅπερ ἦτο μῦθος διὰ τὸν Ἀνταῖον, εἶναι ἀληθὲς διὰ τὸν Χριστιανόν. Ὁ ἀληθὴς Χριστιανὸς εἶναι ἀκατάβλητος δυνάμει τῆς μετὰ τοῦ Χριστοῦ ἑνώσεως αὐτοῦ. Ἐὰν ἠδύνατο ὁ Σατανᾶς νὰ χωρίσῃ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ, θὰ κατέβαλλε καὶ συνέτριβεν αὐτόν· καὶ εἰς τοῦτο τείνουσι πᾶσαι αἱ ἐπίμονοι προσπάθειαι αὐτοῦ. Ἀπόκειται εἰς τὸν Χριστιανὸν νὰ ἀντιτάξῃ τὴν τελείαν παραχώρησιν ἑαυτοῦ εἰς τὸν Χριστόν, ὥστε τοῦ Πονηροῦ τὰ τεχνάσματα νὰ μένωσιν ἀτελεσφόρητα.

Ἐν τῷ προκειμένῳ χωρίῳ μὲ ἐκφράσεις ἐνθουσιώδεις χαρακτηρίζει ὁ Ἀπόστολος τὸ ἀκατάβλητον τοῦ ἀληθοῦς Χριστιανοῦ, καὶ καταδεικνύει τὴν δύναμιν τοῦ ἀληθοῦς Χριστιανισμοῦ, ἤτοι, τοῦ Χριστοῦ ζῶντος καὶ ἐνεργοῦντος ἐν τῷ

Χριστιανῷ. Ἐνταῦθα, ὡς πάντοτε, ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων φαίνεται ἡ δύναμις· ἐκ τοῦ καρποῦ κρίνεται τοῦ δένδρου ἡ ἀξία· μάλιστα καθ' ὅσον ἐπὶ δεκαεννέα ἤδη αἰῶνας ἡ ὑπερνικῶσα δύναμις τοῦ Χριστιανισμοῦ δὲν ἔπαυσε διαρκῶς ἐκδηλουμένη.

Α'. ***Κατεβλήθη ἡ ἀσημότης διὰ θαυμαστῆς ἐπισημότητος.*** Οἱ πρῶτοι κήρυκες τοῦ Εὐαγγελίου ἦσαν ἄνθρωποι τοῦ ὄχλου. Τέσσαρες τῶν Ἀποστόλων ἦσαν ἁλιεῖς, ἄλλος ἦτο τελώνης, οἱ λοιποὶ ἄγνωστοι πλὴν ὅτι ἦσαν ἐκ τῆς περιφρονουμένης Γαλιλαίας. Ἀλλὰ σήμερον ὑπάρχουσιν ὀνόματα ἀνὰ τὴν οἰκουμένην γνωστότερα παρὰ τὰ ὀνόματα τῶν Ἀποστόλων ; Οἱ ἀγνοούμενοι κατέστησαν ἐπιγινωσκόμενοι !

Οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ ἦσαν κατὰ τὸ πλεῖστον ἄνθρωποι πτωχοὶ καὶ ἐκ τοῦ κοινοῦ λαοῦ, ἔτι δὲ πολλοὶ καὶ ἐκ τῆς ἐσχάτης τάξεως, τῆς τῶν δούλων, ἀλλ' ὅταν ὁ Λόγος τοῦ Εὐαγγελίου ἔφθασε μέχρι τῶν ὤτων τῶν ἀρχόντων, τῶν πλουσίων, τῶν φιλοσόφων, καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἀπέκτησε πλῆθος αἰχμαλώτων καὶ πιστῶν ὀπαδῶν. Ἀναφέρεταί τις Γάϊος τόσον πλούσιος, ὥστε νὰ φιλοξενῇ οὐ μόνον τὸν Ἀπόστολον ἀλλὰ καὶ τὴν Ἐκκλησίαν ὅλην (Ῥωμ. ις'. 23). Ὁ Παῦλος, γράφων ἐκ Ῥώμης πρὸς τοὺς Φιλιππησίους Χριστιανούς, διαβιβάζει πρὸς αὐτοὺς χαιρετισμοὺς παρὰ προσώπων ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ Καίσαρος, καθ' ἣν ἐποχὴν αὐτὸς ἦτο δέσμιος· ὥστε καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἀνάκτορα τοῦ Νέρωνος εἰσεχώρησεν ἡ διδασκαλία καὶ πίστις τοῦ Εὐαγγελίου. Ἰουστῖνος δὲ ὁ μάρτυς, ὁ γράψας τὴν πρὸς τὸν αὐτοκράταρα Ἀντωνῖνον τὸν Εὐσεβῆ ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν Ἀπολογίαν, ὑπῆρξεν ἀνὴρ πεπαιδευμένος καὶ δὴ φιλόσοφος. Σήμερον δὲ ὅπου εἶναι γνωστὸν τὸ Εὐαγγέλιον καὶ κηρύσσεται ἐν τῇ ἁπλότητι αὐτοῦ, εὑρίσκεις θερμοὺς Χριστιανοὺς μεταξὺ πολιτικῶν (οἷος ὁ Γλάδστων καὶ ὁ πρόεδρος Μακένλεϋ), μεταξὺ ἐπιστημόνων (ὡς οἱ Νεύτων, Φάραδαϋ, Βροῦστερ, καὶ μεταξὺ πολλῶν ἄλλων ὁ περιώνυμος λόρδος Κέλβιν) καὶ μεταξὺ καθηγητῶν καὶ πρυτάνεων πανεπιστημίων, οὓς περιττὸν νὰ μνημονεύσῃ τις ὀνομαστί. Οἱ ἀγνοούμενοι καθίστανται ἐπιγινωσκόμενοι. Ἀλλὰ τοῦ μέλλοντος ἡ δόξα θ' ἀπαλείψῃ πλέον καὶ τὸ ἔσχατον ἴχνος ἀσημότητος (Ἰωάν. Α'. γ'. 2).

Β'. ***Κατεβλήθη ὁ θάνατος διὰ τῆς ζωῆς.*** Ὁ ἄνθρωπος εἶναι καθ' ἑαυτὸν νεκρὸς πνευματικῶς· ἀλλὰ ἐπειδὴ ζῇ σωματικῶς, ἀγνοεῖ ὅτι παντάπασι στερεῖται πνευματικῆς ζωῆς, ἕως οὗ ἀφυπνισθῇ διὰ τοῦ Εὐαγγελίου, ὁπότε, ἐὰν δεχθῇ τὴν δωρεὰν προσφερομένην σωτηρίαν καὶ παραδοθῇ εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ἀνίσταται ἐκ τῆς νεκρότητος τῆς ἁμαρτίας καὶ λαμβάνει διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ δυνάμεις, ὥστε νὰ περιπατῇ εἰς νέαν ζωὴν (Ρωμ. ς'. 4). Ἐντεῦθεν ἄρχεται βίος δυνάμεως καὶ δραστηριότητος, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς κίνδυνος δύναται νὰ περιορίσῃ. Ὁ τέως πνευματικῶς νεκρὸς ἀνέζησε· καὶ ἡ ζωὴ αὕτη ἡ πνευματικὴ ἀδύνατον νὰ ἐξουδετερωθῇ δι' οἱασδήποτε κοσμικῆς ἀπειλῆς. Ὥστε ἐν ᾧ πολλάκις ἠγέρθησαν διωγμοὶ μέχρι θανάτου κατὰ τῶν δεχομένων καὶ διαδιδόντων τὰς ἀληθείας τοῦ Εὐαγγελίου, οὐδόλως ἴσχυσαν νὰ κατασιγάσωσι τὸ κήρυγμα καὶ νὰ ἐξαφανίσωσι τὴν καλὴν ὁμολογίαν. Κατεβλήθη ὁ θάνατος διὰ τῆς ζωῆς.

Γ'. ***Κατεβλήθη ὁ διωγμὸς διὰ τῆς εὐσταθείας.*** Ὁ ἀπόστολος Παῦλος εἶχε διπλῆν πεῖραν τῆς ἀληθείας ταύτης. Ἠτό ποτε ἀδυσώπητος διώκτης τοῦ Χριστιανισμοῦ, καὶ εἶδεν ἰδίοις ὀφθαλμοῖς τὸν πρῶτον μάρτυρα Στέφανον μετὰ τοσούτου θάρρους ἀντιμετωπίζοντα τὸν διὰ τοῦ λιθοβολισμοῦ θάνατον καὶ ἤκουσεν αὐτὸν δεόμενον ὑπὲρ τῶν φονέων του, εἶδε δὲ τὴν αὐτὴν εὐστάθειαν καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλους, οὓς αὐτὸς συνελάμβανε καὶ παρέδιδεν εἰς τὸ Συνέδριον ἵνα τιμωρηθῶσιν. Ἀφ' οὗ δὲ ἐπεστράφη εἰς τὸν Χριστόν, ὑπῆρξεν αὐτὸς τὸ ἀντικείμενον ἀμειλίκτου διωγμοῦ ἐκ μέρους τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐγνώρισε τὴν δύναμιν τῆς νέας ζωῆς, ἥτις ἔδιδεν εἰς αὐτὸν θάρρος ἀκατάβλητον καὶ ἐπιμονὴν ἀκλόνητον.

Κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους αἰῶνος τοῦ Χριστιανισμοῦ δέκα μεγάλοι διωγμοὶ ὑπὸ τῶν κατὰ καιροὺς αὐτοκρατόρων διαταχθέντες οὐ μόνον δὲν ἴσχυσαν νὰ ἐξαφανίσωσι τὸν Χριστιανισμόν, ἀλλ' ἡ εὐστάθεια καὶ τὸ θάρρος τῶν ὑποστάντων τὸ μαρτύριον πολλάκις αὐτοὺς τοὺς διώκτας ἔφερεν εἰς τὸν Χριστόν· ὡς συνέβη ἐπὶ τῶν εἰς τὴν παγερὰν λίμνην ἐμβληθέντων τεσσαράκοντα μαρτύρων στρατιωτῶν, ὅτε τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν λιποψυχήσαντος, ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν ἐπίβλεψιν αὐτῶν δήμιος ἐγένετο Χριστιανὸς καὶ τὰ ἱμάτια ἀποβαλὼν εἰσῆλθεν εἰς τὴν θανατηφόρον λίμνην μετὰ τῶν λοιπῶν συμμετέχων τοῦ μαρτυρίου. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐν τῇ πάλῃ μεταξὺ διωγμοῦ καὶ Χριστιανικῆς εὐσταθείας ἠναγκάσθη νὰ ὁμολογήσῃ ἧτταν ὁ διωγμός· διότι κατέπαυσε καὶ ἐπὶ αἰῶνας ὁ Χριστιανισμὸς ἔμεινε κύριος τοῦ πεδίου. Ὅτε δὲ πάλιν ὁ τυπικὸς καὶ κίβδηλος Μεσαιωνικὸς Χριστιανισμὸς ἤγειρε διωγμὸν κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ διὰ τῆς Ἱερᾶς ἰδίως Ἐξετάσεως χιλιάδες καὶ μυριάδες τῶν Διαμαρτυρομένων, κοινῶς δὲ αἱρετικῶν κληθέντων, παρεδόθησαν εἰς πολυειδῆ βασανιστήρια καὶ εἰς τὸν ἐπὶ τῆς πυρᾶς θάνατον, ἡ αὐτὴ εὐστάθεια ἐπεδείχθη καὶ νικήτρια ἐξῆλθε τοῦ ἀγῶνος, ἡ δὲ ἐλευθερία τῆς συνειδήσεως καὶ ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου τυγχάνει πλέον ἄρθρον ἀναπόσπαστον ἀπὸ παντὸς ἐλευθέρου πολιτεύματος ἐν πάσῃ χώρᾳ καυχωμένῃ ἐπὶ πολιτισμῷ. Ὁ διωγμὸς κατεβλήθη ὑπὸ τῆς Χριστιανικῆς εὐσταθείας.

Δ'. ***Κατεβλήθη ἡ λύπη ὑπὸ τῆς χαρᾶς.*** Ὁ κόσμος εἶναι πλήρης λύπης καὶ δικαίως ὠνομάσθη Κοιλὰς τοῦ κλαυθμῶνος (Ψαλμ. πδ'. 6). Καταφεύγει ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος εἰς πολλὰ μέσα ὅπως ἀποκτήσῃ χαράν, οἷα τὰ ποτά, τὰ θεάματα καὶ αἱ ποικίλαι διασκεδάσεις, ἀλλ' ἡ οὕτω λαμβανομένη χαρὰ ταχέως ἐξαντλεῖται καὶ ἡ ἀνησυχία καὶ λύπη ἐπανέρχεται· διότι πηγὴ ἀληθὴς καὶ βαθεῖα τῆς λύπης καὶ τῆς στενοχωρίας ἢ ἀνησυχίας εἶναι ἡ ἐντὸς ἐμφωλεύουσα ἁμαρτία μὲ τὰς ποικίλας καὶ ἀτελευτήτους ἀπαιτήσεις της, καὶ ἡ ἀόριστος ἐκείνη συναίσθησις τῆς ἐνοχῆς, ἥτις ὡς ἀπειλητικὸν νέφος ἀείποτε ἐπισκιάζει τὸν ὁρίζοντα τῆς ψυχῆς. Ἄδει τὸ στόμα, μειδιῶσι τὰ χείλη, γέλωτες ἐκσπῶνται θορυβώδεις, ἀλλ' ἐντὸς ὑπάρχει τι κενόν, ἀόριστός τις ἔλλειψις, ἄγνωστός τις μελαγχολία.

Ἀλλ' ὅταν ἡ ψυχὴ στραφῇ πρὸς τὸν Θεὸν ἐν ἀληθείᾳ, ὅταν ἔλθῃ διὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁριστικὴ συμφιλίωσις μεταξὺ ψυχῆς καὶ Θεοῦ, ὅταν τὸ βαρύτατον τῆς ἐνοχῆς φορτίον ἀφαιρεθῇ καὶ τὸ ἀκανθῶδες φυτὸν τῆς ἁμαρτίας ἐκριζωθῇ καὶ ὁ ἐμφωλεύων ὄφις τοῦ πάθους παταχθῇ καὶ ἡ χάρις τοῦ παντοδυνά-

μου Πατρὸς ἐμπλήσῃ τὴν καρδίαν, πῶς τότε ἀστραπιαίως φυγαδεύεται ἡ λύπη καὶ ἡ μελαγχολία, χαρὰ δὲ καὶ εἰρήνη ἔνδοξος καὶ ἀνεκλάλητος πληροῖ διὰ παντὸς τὴν σεσωσμένην ψυχήν! Ἡ χαρὰ ὑπερνικᾷ καὶ κατοβάλλει πᾶσαν λύπην· διότι ὁ τέως ὀρφανὸς εὗρε τὸν οὐράνιον Πατέρα· ὁ τέως αἰχμάλωτος εὗρε τὴν πλήρη αὐτοῦ ἐλευθερίαν· ὁ τέως ἐπηρεαζόμενος ἐκ τῶν μεταβολῶν τῆς προσκαίρου τύχης εὗρε τὴν μακαρίαν ἐλπίδα τῆς συναντήσεως αὐτοῦ μετὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ ἔχει ἤδη τὸν ἀρραβῶνα τῆς αἰωνίου εὐτυχίας του, τὴν χάριν καὶ δωρεὰν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Κατεβλήθη ἡ λύπη ὑπὸ τῆς χαρᾶς.

Ε'. ***Κατεβλήθη ἡ πτωχεία διὰ τοῦ πλούτου.*** Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, πλούσιος ὤν, δι' ἡμᾶς ἐπτώχευσε. Τὰ πάντα ἠρνήθη ὑπὲρ ἡμῶν. Τὴν δόξαν καὶ τὰ προνόμια τῆς θεότητος ἀπεξεδύθη καὶ περιεβλήθη τὴν ἡμετέραν ἀνθρωπότητα— χωρὶς ἁμαρτίας. Ἀλλὰ καὶ ὡς ἄνθρωπος διετέλεσε πτωχός. Τὴν γεανικὴν αὐτοῦ ἡλικίαν διῆλθεν ἐν τῷ πτωχικῷ οἴκῳ τῆς Ναζαρέτ, καὶ ἦτο γνωστὸς μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν του ὡς ἐπαγγελλόμενος τὸν ξυλουργὸν (Μάρκ. ς'. 3). Ὡς κῆρυξ δὲ τοῦ Εὐαγγελίου δὲν εἶχε μόνιμον κατοικίαν (Λουκ. θ'. 58), καὶ συνετηρεῖτο ὑπό τινων τῶν ἀκροατῶν Αὐτοῦ (Λουκ. η'. 3). Ὁμοίως καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν δεχομένων τὴν ἀλήθειαν καὶ ὑποτασσόμενοι εἰς αὐτὴν ἦσαν καὶ εἶναι πτωχοί· διότι ὡς ὁ Κύριος ἡμῶν ἐδήλωσεν, ἦλθεν ἵνα κηρύξῃ τὴν καλὴν ἀγγελίαν τῆς σωτηρίας πρὸς τοὺς πτωχούς (Ἠσ. ξα'. 1, Λουκ. δ'. 18, ζ'. 22)· ὄχι διότι οἱ πλούσιοι ἀποκλείονται ἢ δὲν προσκαλοῦνται, ἀλλὰ διότι ὁ πλοῦτος, ὡς εἶπε καὶ ὁ ἀρχαῖος ρήτωρ, «κακίας μᾶλλον ἢ καλοκαγαθίας ὑπηρέτης ἐστίν» (Ἰσοκρ. 2 Β), καὶ εἰς τοὺς πλείστους τυγχάνει σοβαρὸν ἐμπόδιον ἡ πρὸς αὐτὸν ἀγάπη (Μάρκ. ι'. 24).

Ἀλλὰ τὴν συνήθη πτωχείαν ὑπερνικᾷ ὁ ἀμέτρητος πνευματικὸς πλοῦτος. Τί δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὸν πλοῦτον τῆς χάριτος, ἥτις ἀνυψοῖ τὸν πεπτωκότα ἁμαρτωλὸν εἰς τὴν θέσιν τέκνου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀναδεικνύει αὐτὸν πλούσιον εἰς πίστιν, εἰς ἀγάπην καὶ εἰς καλὰ ἔργα; Ποῖοι διατηροῦσι σήμερον τὸ ἔργον τῶν πολυαρίθμων ἱεραποστολικῶν ἑταιριῶν; Οὐχὶ οἱ πτωχοὶ διὰ τοῦ τακτικοῦ αὐτῶν ὀβολοῦ; Ὑπάρχουσιν ἀληθῶς καί τινες πλούσιοι συνεισφέροντες μεγάλα ποσά· ἀλλ' ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν ὁ ὀβολὸς τοῦ πτωχοῦ Χριστιανοῦ, τῶν ὀλίγων πλουσίων ἡ δωρεά θὰ ἦτο ἀνεπαρκὴς διὰ τὸ ἓν ἑκατοστὸν τοῦ γινομένου ἔργου. Τίς διατηρεῖ τὸ μέγιστον τῶν Χριστιανικῶν ἔργων, τὴν διάδοσιν τῶν Γραφῶν ἁπανταχοῦ τῆς γῆς καὶ εἰς πᾶσαν γλῶσσαν δι' ἣν ὑπάρχει ἢ εὑρέθη ἀλφάβητον; Οὐχὶ οἱ πτωχοὶ Χριστιανοὶ διὰ τῶν τακτικῶν αὐτῶν συνεισφορῶν ὑπὲρ τῶν Βιβλικῶν Ἑταιριῶν; Τίς διατηρεῖ αὐτὸ τὸ ἁπλοῦν κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ἐν αἷς ὑπάρχει πνευματικὴ ζωή; Τίς ἄλλος εἰ μὴ ὁ λαὸς διὰ τῶν τακτικῶν του εἰσφορῶν; Ἀληθῶς τὴν πτωχείαν τῶν περιστάσεων κατέβαλεν ὁ πλοῦτος τῆς ἀπολυτρωθείσης ψυχῆς.

ϛ'. ***Κατεβλήθη ἡ ἔνδεια ὑπὸ τῆς ἀφθονίας.*** «Μακάριοι οἱ πρᾳεῖς», εἶπεν ὁ Κύριος· «διότι αὐτοὶ θὰ κληρονομήσωσι τὴν γῆν». Ἀλλὰ τοὺς πρᾳεῖς δὲν βλέπομεν κληρονομοῦντας μεγάλα πράγματα, Οἱ ἅρπαγες καὶ βίαιοι, οἱ ὑψοῦν-

τες σιδηρᾶν πυγμὴν καὶ ἐπισείοντες τὴν ἀπειλὴν φοβερῶν καταστροφῶν, φαίνονται συναρπάζοντες καὶ κατέχοντες τῆς γῆς τὰ ἀγαθά. Ἀλλ᾽ ἡ ἐποχὴ τῆς βίας καὶ τῆς ἁρπαγῆς, τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἀδικίας, τοῦ δόλου καὶ τῆς κακοηθείας θὰ λήξῃ ἐπὶ τέλους· καὶ ὄντως οἱ πραεῖς καὶ εἰλικρινεῖς καὶ δίκαιοι καὶ ἀκέραιαι θὰ λάβωσι κατοχὴν τῆς εἰς αὐτοὺς ἀνηκούσης κληρονομίας.

Ὁ Ἀβραὰμ ἔλαβε παρὰ Θεοῦ ὡς κληρονομίαν καὶ ἰδιοκτησίαν τὴν γῆν τῆς Παλαιστίνης, ἀλλ᾽ ἐν ὅσῳ ἔζη, δὲν ἀπέκτησεν ἐξ αὐτῆς οὐδὲ σπιθαμήν, ἐδέησε δὲ νὰ παρέλθωσιν αἰῶνες, ἕως οὗ οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ εἰσέλθωσιν ὡς κύριοι εἰς τὴν γῆν τῆς κληρονομίας αὐτῶν. Ἡ δὲ Χριστιανικὴ κληρονομία εἶναι ἀπείρως εὐρυτέρα τῆς τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τῶν Ἰσραηλιτῶν· διότι ἡ Γραφὴ διὰ τοῦ Ἀποστόλου βεβαιοῖ τοὺς ὄντας ἐν Χριστῷ ὅτι «τὰ πάντα εἶναι ὑμῶν» (Κορ. Α΄. γ΄. 22)· καὶ αὐτὸς ὁ Κύριος διὰ τοῦ Ἰωάννου ἐν τῇ Ἀποκαλύψει διακηρύττει ὅτι «ὁ νικῶν θέλει κληρονομήσει τὰ πάντα» (κα΄. 7), καὶ ἀλλαχοῦ: «Ὅστις νικᾷ, θέλω δώσει εἰς αὐτὸν νὰ καθήσῃ μετ᾽ ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, καθὼς καὶ ἐγὼ ἐνίκησα καὶ ἐκάθησα μετὰ τοῦ Πατρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ» (γ΄. 21). Δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀφθονία ἀγαθῶν ἀνωτέρα ταύτης; Ἀλλ᾽ ἕως οὗ ἔλθῃ ἡ ἐποχὴ τῆς κατοχῆς, δύναται ὁ κληρονόμος νὰ πένεται ὡς πάροικος καὶ παρεπίδημος ἐπὶ τῆς γῆς (Πέτρ. Α΄. α΄. 1, β΄. 11). Οὕτω κατεβλήθη ἡ ἄκρα ἔνδεια διὰ τῆς ἀνυπολογίστου ἀφθονίας.

Ἡ ζωή, εἰς ἣν καλούμεθα ὑπὸ τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι ζωὴ νίκης καὶ θριάμβου. Ἀνώτεροι τῆς ἁμαρτίας, ἀνώτεροι τῶν παθῶν, ἀνώτεροι τῶν ὑλικῶν, ματαίων καὶ προσκαίρων, ἀνώτεροι τῶν ἀδυναμιῶν καὶ τῶν ἐκ τοῦ κόσμου πειρασμῶν, καλούμεθα νὰ ζήσωμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ οὐχὶ διὰ τὴν ὕλην καὶ τὰς προσκαίρους αὐτῆς εὐχαριστήσεις, ἀλλὰ διὰ τὸν Ὕψιστον Θεόν, ὅστις μᾶς ἔπλασε πρὸς τὴν ἰδίαν Αὐτοῦ δόξαν καὶ ὅπως καταστήσῃ ἡμᾶς μετόχους τῆς αἰωνίου Αὐτοῦ χαρᾶς, ὅπως γενόμενοι μέτοχοι τῆς διὰ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ σωτηρίας, διέλθωμεν τὸν ἐπίγειον ἡμῶν βίον ὡς πάροικοι μὲν καὶ παρεπίδημοι ὡς πρὸς τὴν ματαιότητα καὶ ἀφροσύνην τοῦ κόσμου, ὡς ὄργανα δὲ τοῦ Θεοῦ διὰ τὸ καλὸν τῶν ὁμοίων ἡμῶν ἀνθρώπων, δεικνύοντες ἐν τῇ ἰδίᾳ ἡμῶν ζωῇ τὴν δύναμιν τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς. Εἴθε τῆς τοιαύτης ζωῆς νὰ διατελῶμεν πάντες μέτοχοι, ὦ φίλοι ἀναγνῶσται!

(Χριστ. Μελέται, Β΄. σ. 351-358) *† Ξ. Π. Μόσχου.*

---

*— Ἡ ἐπιτυχία δὲν προέρχεται ἐκ **τύχης** ἀλλ᾽ ἐκ **προσπαθείας**. Ὁ μέγας Ἀμερικανὸς ῥήτωρ Ροῦφος Τσὼτ (Choate) ἀπαντῶν εἰς κάποιον, ὅστις ὅλα τὰ πράγματα ἀπέδιδεν εἰς τὴν τύχην, εἶπεν: «Ἀνοησία! 'σαν νὰ λέτε ὅτι πετᾶτε κατὰ γῆς ψηφία τοῦ ἀλφαβήνου καὶ ἔπειτα μαζεύετε μίαν Ἰλιάδα!» Τὸ αὐτὸ ἐξέφρασε καὶ ὁ διάσημος Ἄγγλος κληρικὸς Σουΐφτ (Swift), εἰπών: «Θὰ παρεδεχόμην ὅτι τὸ Σύμπαν προέκυψεν ἐκ μιᾶς τυχαίας ἀναμίξεως τῶν ἀτόμων τῆς ὕλης, ἂν ἔβλεπα ἐκ τῆς τυχαίας ἀναμίξεως τῶν στοιχείων ἑνὸς τυπογραφείου νὰ προέλθῃ κανὲν σπουδαῖον φιλοσοφικὸν σύγγραμμα!»*

Ο ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Ὑπὸ ALEXANTER BALMAIN BRUCE, D. D.
Καθηγητοῦ τῆς Θεολογίας ἐν Γλασκώβῃ.
(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ, κατ' ἐπιτομήν).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 2ον

Ἁλιεῖς ἀνθρώπων.

(Ματθ. δ'. 18-22, Μάρκ. α'. 16-20, Λουκ. ε'. 1-11)

Οἱ Δώδεκα βαθμηδὸν μόνον ἀπέκτησαν τὴν τελικὴν στενὴν οἰκειότητα καὶ ἐπικοινωνίαν μὲ τὸν Διδάσκαλον αὐτῶν· καὶ εἰς τὴν προϊοῦσαν ἀνάπτυξιν τῶν σχέσεών των πρὸς Αὐτὸν διακρίνομεν τρία στάδια. Κατ' ἀρχὰς ἁπλῶς ἐπίστευσαν εἰς Αὐτὸν ὡς τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν συνώδευσαν κατὰ διαφόρους περιστάσεις, κυρίως ἑορτασίμους. Περὶ τοῦ πρώτου τούτου σταδίου τῆς ἐπικοινωνίας των μετὰ τοῦ Ἰησοῦ εὑρίσκομεν πληροφορίας τινὰς εἰς τὰ πρῶτα τέσσαρα κεφάλαια τοῦ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου, ὅπου μανθάνομεν πῶς τὸ πρῶτον ἐγνωρίσθησαν μετὰ τοῦ Διδασκάλου καὶ πῶς τὸν συνώδευσαν εἰς γάμον τινὰ ἐν Κανᾷ, εἰς μίαν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα εἰς Ἱεροσόλυμα. εἰς τὸν τόπον ὅπου ἐκήρυττεν Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς καὶ εἰς τὴν ἐπάνοδον εἰς τὴν Γαλιλαίαν μέσῳ τῆς Σαμαρείας.

Εἰς τὸ δεύτερον στάδιον, ἡ μετὰ τοῦ Χριστοῦ σχέσις των ἀναπτύσσεται εἰς συνεχῆ προσωπικὴν μετ' Αὐτοῦ ἐπικοινωνίαν καὶ εἰς ἐγκατάλειψιν ἐκ μέρους των παντὸς βιοποριστικοῦ ἔργου. Αἱ ἀνωτέρω περικοπαὶ ἐκ τῶν τριῶν συνοπτικῶν Εὐαγγελίων μᾶς ἐμφανίζουν μερικοὺς ἐκ τῶν μαθητῶν εἰσερχομένους εἰς τὸ δεύτερον τοῦτο στάδιον τῆς μαθητείας των. Ἐκ τῶν τεσσάρων ἀναφερομένων μαθητῶν, ἐγνωρίσαμεν ἤδη τοὺς τρεῖς—τὸν Πέτρον, τὸν Ἀνδρέαν καὶ τὸν Ἰωάννην—κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον. Τὸν τέταρτον, ἤτοι, τὸν Ἰάκωβον, ἀδελφὸν τοῦ Ἰωάννου, βλέπομεν τώρα διὰ πρώτην φοράν, ἐξ οὗ συμπεραίνομεν ὅτι διά τινας τῶν μαθητῶν τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον στάδιον εἶχον συγχωνευθῆ εἰς ἓν—ὅτι δηλ. τὴν πίστιν εἰς τὸν Χριστὸν διεδέχθη ἀμέσως καὶ ἡ ἐγκατάλειψις τοῦ κοσμικοῦ ἐπαγγέλματος χάριν διαρκοῦς μετ' Αὐτοῦ ἐπικοινωνίας. Ἀλλ' αἱ τοιαῦται περιπτώσεις ἦσαν πιθανῶς ἐξαιρετικαὶ καὶ ὀλίγαι.

Εἰς τὸ τρίτον καὶ πλῆρες στάδιον μαθητείας εἰσῆλθον οἱ Δώδεκα, ὅταν ὁ Διδάσκαλός των τοὺς ἐξέλεξεν ἐκ τοῦ εὐρυτέρου κύκλου τῶν ἀκολουθούντων Αὐτὸν καὶ τοὺς ἀπεχώρισεν εἰς ἰδιαιτέραν ὁμάδα, διὰ τὸν ἀποστολικὸν καταρτισμόν των. Οἱ Δώδεκα οὗτοι προωρίζοντο νὰ ἦναι οἱ μάρτυρες καὶ κήρυκες τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν κόσμον μετὰ τὴν ἐκ τοῦ κόσμου ἀνάληψίν Του· καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τούτου, ἔπρεπε νὰ ζήσουν μετ' Αὐτοῦ ἐν στενῇ ἐπαφῇ καθ' ὅλην τὴν τριετῆ διακονίαν Του, νὰ ἦναι αὐτόπται μάρτυρες τῆς ἐπιγείου δράσεώς Του καὶ νὰ διαποτισθοῦν μὲ τὸ πνεῦμά Του εἰς ὅλως ἐξαιρετικὸν βαθμόν. Ὅθεν ἂν καὶ τὰ Εὐαγγέλια ἀναφέρουν μόνον τὴν κλῆσιν τοῦ Πέτρου, τοῦ Ἰακώβου, τοῦ Ἰωάννου, τοῦ Ἀνδρέου καὶ τοῦ Ματθαίου, πρέπει νὰ συμπερά-

νωμεν ὅτι καὶ οἱ λοιποὶ ἐκ τῶν Δώδεκα ἐκλήθησαν ἐντὸς τοῦ πρώτου ἔτους τῆς δημοσίας διακονίας τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Ὅτι ἡ κλῆσις ἑκάστου τῶν Δώδεκα ἀνεφέρετο εἰδικῶς καὶ ρητῶς εἰς τὸ ἀποστολικὸν ἔργον, συνάγεται ἐκ τῆς κλήσεως τῶν πρώτων ἐξ αὐτῶν: «Δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων!» Ἡ πρωτότυπος αὕτη κλῆσις δεικνύει ὅτι ὁ Θεῖος Ἱδρυτὴς τῆς θρησκείας ἡμῶν ἤθελε νὰ ἔχῃ ὄχι ἁπλῶς μαθητάς, ἀλλ' ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους Αὐτὸς θὰ κατήρτιζεν εἰς τὸ νὰ προσελκύσουν μαθητάς, νὰ ρίψουν τὴν σαγήνην τῆς Θείας ἀληθείας εἰς τὸ πέλαγος τοῦ κόσμου καὶ νὰ ἀγρεύσουν μέγα πλῆθος πιστευόντων. Καὶ ἐκ τῶν λόγων καὶ ἐκ τῶν πράξεων τοῦ Κυρίου ἡμῶν βλέπομεν πόσην σπουδαιότητα ἀπέδιδεν εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν Δώδεκα, ὥστε ἡ ἐπίγειος βασιλεία Του νὰ ἱδρυθῇ ἐπὶ τοῦ βράχου τῆς βαθείας πίστεως τῶν ὀλίγων καὶ ὄχι ἐπὶ τῆς ἄμμου τῶν ἐφημέρων ἐντυπώσεων τῶν πολλῶν. Καὶ ὄντως, ἄνευ τῆς ἀφωσιωμένης μετέπειτα ἱεραποστολικῆς δράσεως τῶν Ἀποστόλων, αἱ διδασκαλίαι, τὰ ἔργα καὶ αὐτὴ ἡ εἰκὼν τοῦ Ἰησοῦ ἴσως θὰ ἐλησμονοῦντο μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, ἢ θὰ ἀπέμενον ὡς ἀόριστος μῦθος ἄνευ ἱστορικῆς ἀξίας καὶ πρακτικῆς ὠφελείας διὰ τὸν ἁμαρτωλὸν κόσμον.

Ἐκεῖνοι, λοιπόν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους τοσαῦτα ἠξίου ὁ Ἰησοῦς, ἔπρεπε νὰ κατέχουν ἐξαιρετικὰ προσόντα. Οἱ καθρέπται, οἵτινες θὰ ἀντενάκλων τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, ἔπρεπε νὰ στιλβωθοῦν μεγάλως. Οἱ ἀπόστολοι τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας ὤφειλον νὰ ἦναι ἄνδρες ἐκτάκτων πνευματικῶν χαρισμάτων. Ἡ θρησκεία αὕτη εἶναι ***καθολική***, παγκόσμιος, προωρισμένη διὰ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς· ἑπομένως οἱ ἀπόστολοι αὐτῆς ἔδει νὰ ἦναι ἀπηλλαγμένοι τῶν στενῶν Ἰουδαϊκῶν ἀντιλήψεων καὶ ἐμπνευσμένοι ἀπὸ εὐρυτάτην συμπάθειαν πρὸς ὅλον τὸν κόσμον. Εἶναι θρησκεία ***πνευματική***, προωρισμένη νὰ ἐκτοπίσῃ τὴν Ἰουδαϊκὴν λατρείαν τῶν τύπων· ὅθεν οἱ ἀπόστολοι αὐτῆς ἔπρεπε νὰ ἀπελευθερωθοῦν ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῶν τύπων καὶ τελετῶν. Εἶναι θρησκεία, ἥτις θὰ ἐκήρυττε τὸν ***Σταυρὸν*** (τὸ ἔμβλημα τῆς ὠμότητος καὶ κοσμικῆς αἰσχύνης) ὡς τὸ σύμβολον τῆς ἐλπίδος τῆς σωτηρίας καὶ παντὸς ὅ,τι ὑψηλὸν καὶ εὐγενές· ἑπομένως οἱ κήρυκες αὐτῆς ὤφειλον νὰ ἦναι ἀνώτεροι τῶν ἀντιλήψεων καὶ προλήψεων τοῦ κόσμου, καυχώμενοι διὰ τὸν σταυρὸν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ φέροντες οἱ ἴδιοι μετὰ χαρᾶς ἕκαστος τὸν ἑαυτοῦ σταυρόν. Ὁ ἀποστολικὸς χαρακτήρ, λοιπόν. ὤφειλε νὰ συνδυάζῃ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν ἐλευθερίαν συνειδήσεως μὲ μεγάλην καρδίαν καὶ πεφωτισμένην διάνοιαν.

Οἱ ταπεινοὶ Γαλιλαῖοι ἁλιεῖς ἔπρεπε νὰ μάθουν πολλὰ πρὶν ἢ δυνηθοῦν νὰ ἀποκτήσουν τὰ ὑψηλὰ ταῦτα προσόντα· καὶ ἡ τριετὴς μαθητεία των φαίνεται πολὺ βραχεῖα πρὸς τοῦτο. Ἦσαν βεβαίως ἄνδρες εὐσεβεῖς, καὶ εὐθὺς ἔδειξαν τὴν εἰλικρίνειαν τῆς εὐσεβείας των διὰ τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν κοσμικῶν των συμφερόντων χάριν τοῦ Διδασκάλου των. Ἀλλὰ καθ' ἣν ἐποχὴν ἔλαβον τὴν ἀποστολικὴν κλῆσιν, ἦσαν ἀμαθεῖς, στενοκέφαλοι, δεισιδαίμονες καὶ πλήρεις Ἰουδαϊκῶν προλήψεων καὶ ἐχθροπαθειῶν. Αἱ ψυχαί των ἦσαν γόνιμον ἔδαφος διὰ πλουσίαν πνευματικὴν συγκομιδήν, ἀλλ' ἔδαφος χέρσον καὶ ἀκαλλιέργητον, χρῇζον ἐντατικῆς καλλιεργείας πρὶν ἢ ἀποδώσῃ τὸν δέοντα καρπόν. Εἰς ἐπίμε-

τρον, ἦσαν ἄνδρες πτωχοί, ἀσήμου καταγωγῆς καὶ κοινωνικῆς τάξεως, βαναύσου ἐπαγγέλματος, οὐδέποτε λαβόντες μόρφωσίν τινα ἢ ἐλθόντες εἰς συγχρωτισμὸν μὲ πρόσωπα μεγάλης μορφώσεως.

Θὰ παρατηρήσωμεν πολλὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἀμορφώτου πνευματικῆς καταστάσεως τῶν Δώδεκα, ἀκόμη καὶ πολὺ μετὰ τὴν κλῆσίν των. Ἀρκούμεθα πρὸς τὸ παρὸν νὰ ἀναφέρωμεν ἓν χαρακτηριστικὸν ἐπεισόδιον, ἐμφανίζον τὴν νοοτροπίαν ἑνὸς ἐξ αὐτῶν —τοῦ Σίμωνος, υἱοῦ τοῦ Ἰωνᾶ— κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς κλήσεώς του. Ὁ Λουκᾶς ἀφηγεῖται πῶς ὁ Ἰησοῦς, διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸν συνωστισμὸν τοῦ ὄχλου παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρέτ, ἐμβὰς εἰς τὸ πλοιάριον τοῦ Σίμωνος, διέταξε τοῦτον νὰ ἀπομακρύνῃ αὐτὸ ὀλίγον ἀπὸ τὴν ξηρὰν καὶ ἐκεῖθεν ὡμίλησε πρὸς τὸν λαόν· ὅτε δὲ ἐτελείωσε τὴν διδασκαλίαν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα νὰ ῥίψῃ τὰ δίκτυά του εἰς τὰ βαθέα πρὸς ἄγραν ἰχθύων. Ὁ Σίμων, μετά τινας ἀντιρρήσεις, ὑπήκουσε καὶ ἐγένετο ἡ πρωτοφανὴς ἐκείνη ἄγρα τοιαύτης πληθώρας ἰχθύων, ὥστε ἐγεμίσθησαν τὰ πλοιάρια καὶ ἐβυθίζοντο. Τότε ὁ Σίμων, κατάπληκτος διὰ τὸ θαῦμα, μὲ τὴν χαρακτηρίζουσαν αὐτὸν ὁρμητικότητα προσέπεσεν εἰς τὰ γόνατα τοῦ Ἰησοῦ, λέγων: «Ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ, Κύριε, διότι εἶμαι ἄνθρωπος ἁμαρτωλός!» Ἐκ τῆς ἐπιφωνήσεως αὐτῆς βλέπομεν πόσον εἰς τὸν χαρακτῆρα τοῦ Πέτρου ἡ πίστις ἦτο συγκεκερασμένη μὲ πολλὴν δόσιν δεισιδαιμονίας. Καὶ ὁ Ἰησοῦς, διακρίνων τὴν πίστιν τοῦ ἀνδρός, τὸν καθησυχάζει λέγων: «Μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους θέλει ἀγρεύει!»

Μὲ ὅλας των ὅμως τὰς ἐλλείψεις καὶ ἀτελείας οἱ ταπεινοὶ οὗτοι Γαλιλαῖοι εἶχον, εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς τῆς μαθητείας των, μίαν μεγάλην ἀρετήν, ἥτις εἶναι θεμελιώδης καὶ ἀποτελεῖ βεβαίαν ἔνδειξιν μελλούσης πνευματικῆς ἀναπτύξεως. Ἐνεπνέοντο ἀπὸ ἀφωσίωσιν πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν βασιλείαν Αὐτοῦ, καὶ ἦσαν ἕτοιμοι πρὸς πᾶσαν ὑπὲρ αὐτοῦ θυσίαν. Πιστεύοντες ὅτι Αὐτὸς ἦτο ὁ Χριστὸς ὁ μέλλων νὰ ἱδρύσῃ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς, εὐθὺς ἀφῆκαν τὰ δίκτυά των καὶ ἠκολούθησαν Αὐτόν. Τὴν θυσίαν ταύτην ἀνεγνώρισε βραδύτερον ὁ Κύριος, εἰς ἀπάντησιν πρὸς τὸν Πέτρον, εἰπών: «Πᾶς ὅστις ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ γονεῖς ἢ οἰκογένειαν ἢ περιουσίαν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ Εὐαγγελίου, θέλει λάβει ἑκατονταπλάσια ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καὶ ἐν τῷ ἐρχομένῳ αἰῶνι ζωὴν αἰώνιον».

Οἱ ἁλιεῖς οὗτοι δὲν ἦσαν ἄεργοι καὶ φυγόπονοι, ζητοῦντες νὰ εὕρουν ἀναπαυτικώτερον τρόπον ζωῆς. Τοὐναντίον, τοὺς βλέπομεν φιλέργους καὶ πιστοὺς εἰς τὸ βιοποριστικόν των ἐπάγγελμα, ἐξ αὐτῶν δὲ τοὐλάχιστον ὁ Ἰάκωβος καὶ ὁ Ἰωάννης ἦσαν κατὰ τὸ φαινόμενον εὔποροι, διότι, ὡς ἀφηγεῖται ὁ Μάρκος, κληθέντες ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ, ἀφῆκαν τὸν πατέρα των Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν καὶ ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν. Οὔτε ἔπραξαν τοῦτο ἐκ φιλοδοξίας· διότι ὁ Ἰησοῦς ἀκόμη δὲν εἶχεν ἐκδηλώσει τὴν πλήρη δύναμίν Του, καὶ τὸ νὰ γίνουν μαθηταί Του δὲν ἦτο δέλεαρ διὰ φιλοδόξους ἀνθρώπους.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἰς τὰς ψυχάς των εἶχον καὶ αὐτοί, ὁμοῦ μὲ πολλοὺς ἄλλους ἐκ τῶν ὁμοεθνῶν των, τὸ ἐθνικὸν ὀνειροπόλημα τῆς ἱδρύσεως τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ Ἰσραὴλ ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τοῦ Μεσσίου· καὶ ὅταν εἰς τὸ πρόσωπον

τοῦ Ἰησοῦ διέγνωσαν τὸν ἀναμενόμενον Μεσσίαν, εἶναι καθ' ὅλα πιθανὸν ὅτι τοὺς παρέσυρεν ἡ ἔνδοξος ἐλπὶς τοῦ νὰ συντρέξουν καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν ταύτην τοῦ ἔθνους των. Ἡ σκέψις αὕτη ἴσως τοὺς ἔκαμε νὰ ἀκολουθήσουν τὸ παράδειγμα τοῦ προπάτορος αὐτῶν Ἀβραάμ, ὅστις ἐξῆλθε τῆς πατρίδος καὶ τῆς συγγενείας αὐτοῦ, ὑπακούων εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ Θεοῦ καὶ μὴ ἐξεύρων ποῦ ὑπάγει. Ἀλλ' ὅπως ἡ πρᾶξις ἐκείνη τοῦ Ἀβραὰμ ἐβασίζετο εἰς τὴν πίστιν του πρὸς τὸν Θεόν, οὕτω καὶ οἱ ἁλιεῖς οὗτοι τῆς Γεννησαρὲτ ἐκ πίστεως ἰσχυρᾶς καὶ εἰλικρινοῦς ὑπήκουσαν εἰς τὴν πρόσκλησιν τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ὅπως ὁ Ἀβραὰμ διὰ τῆς πίστεως ἐγένετο πατὴρ ἔθνους μεγάλου καὶ σημαντικοῦ εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ κόσμου, τοιουτοτρόπως καὶ οἱ ἁλιεῖς οὗτοι ἐγένοντο ἁλιεῖς ἀνθρώπων εἰς παγκόσμιον ἀκτῖνα καὶ διὰ τῆς βοηθείας τοῦ Θεοῦ συνέκλεισαν εἰς τὰ πνευματικά των δίκτυα πλῆθος ψυχῶν διὰ τὴν ἐν Χριστῷ σωτηρίαν, ἀκόμη δὲ καὶ μέχρι σήμερον διὰ τοῦ παραδείγματος καὶ τῶν λόγων, τοὺς ὁποίους ἐκληροδότησαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἐξακολουθοῦν νὰ ἑλκύουν μυριάδας ἀνθρώπων εἰς τὴν σαγήνην τοῦ Εὐαγγελίου. (ἀκολουθεῖ)

Η ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ.

Τὰ ἐμπόδια τῆς πίστεως.

(συνέχεια

4. *Οἱ φίλοι μας.*

«Ὁ Ἀβραὰμ ἤκουσε τὴν φωνὴν τῆς Σάρας» (Γεν. ιστ'. 2).

Παραπλεύρως τοῦ μεγάλου ἐχθροῦ τῶν ψυχῶν μας καὶ τοῦ ἐγωϊσμοῦ τῶν καρδιῶν μας ὑπάρχουν καὶ ἄλλα ἐμπόδια. Οἱ φίλοι μας, οἱ οἰκεῖοι μας συχνάκις μᾶς φέρουν εἰς δοκιμασίαν, ζητοῦντες νὰ μᾶς ἀποτρέψουν ἀπὸ τὸν δρόμον τῆς πίστεως.

Ὁ Ἀβραὰμ ἐπίστευσεν εἰς τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Θεοῦ. Ἔλαβε τὴν μαρτυρίαν τοῦ Πνεύματος καὶ ἡ μεγάλη χαρά, ἡ ὁποία ἀκολουθεῖ τὴν πίστιν, ἐγέμισε τὴν καρδίαν του. Ὑπέμεινεν ὅλα, ἔδειξε καρτερίαν βασιζόμενος εἰς τὸν Θεόν, εἶχε τοὺς ὀφθαλμούς του προσηλωμένους εἰς τὴν ὑπόσχεσιν, μὴ πτοούμενος πρὸ τοῦ φαινομενικοῦ ἀδυνάτου.

Ἀλλ' ἡ πραγματοποίησις ἐβράδυνε. Καὶ ἐνῷ παρέμενε σταθερὸς εἰς τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἐμπιστοσύνην του, δὲν ἠκολούθησε τὸν ἁπλοῦν δρόμον τῆς πίστεως, ἀλλ' ἕνα σκολιὸν μονοπάτι, ἀκούσας εἰς τοῦτο τὴν συμβουλὴν τῆς συμβίας του. Πόσας ὅμως θλίψεις καὶ ἀγωνίας ἔφερεν αὐτὸ τὸ σφάλμα τόσον εἰς αὐτόν, ὅσον καὶ εἰς τὸν κόσμον! Διότι ἐκ τῶν ἀπογόνων τοῦ Ἰσμαὴλ προῆλθεν ἡ μάστιξ τοῦ Ἰσλαμισμοῦ. Ἤκουσεν ὁ Ἀβραὰμ τὴν φωνὴν τῆς Σάρρας καὶ ὄχι τοῦ Θεοῦ.

Συνεχῶς ὁ Κύριος ἔρχεται πρὸς ἡμᾶς ἐπαναλαμβάνων ὅ,τι εἶπεν εἰς τὸν Ἀβραάμ: «Περιπάτει ἐνωπιόν μου καὶ ἔσο τέλειος!» Ναί, θὰ γίνῃς τέλειος εἰς τὴν πίστιν, ἐὰν ἀκολουθήσῃς μὲ καρτερίαν τὰς ὁδοὺς τοῦ Κυρίου.

5. *Αἱ πτώσεις μας.*

«Σίμων, Σίμων! ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου»
(Λουκ. κβ'. 32).

Ὁ Ἰούδας ἔπεσε καὶ ἀπωλέσθη διὰ παντός. Ὁ Πέτρος ἔπεσεν, ἀλλ' ἡ πίστις του συνεκρατήθη καὶ ἐσώθη. Ὁ μεγαλήτερος κίνδυνος διὰ τὴν ψυχὴν εἶναι ἡ ἀπελπισία, ἡ ὁποία ἐπακολουθεῖ εἰς μίαν πτῶσιν. Εἶναι ἡ στιγμή, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐχθρὸς καταφέρει τὰ πλέον σκληρὰ καὶ θανάσιμα κτυπήματά του. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐγνώριζε τοῦτο καλῶς καὶ προεῖδε τὸν τρομερὸν κλονισμόν, τὸν ὁποῖον ᾐσθάνθη ὁ Πέτρος μετὰ τὴν ἄρνησίν του. Καὶ διὰ τοῦτο προσηυχήθη δι' αὐτὸν ὅπως ἐν μέσῳ τῶν τύψεων τῆς συνειδήσεώς του, τῆς πικρίας καὶ μεταμελείας του καὶ τῶν καυστικῶν κατηγοριῶν τοῦ ἐχθροῦ, ἡ πίστις του πρὸς τὴν ἀμετάβλητον ἀγάπην τοῦ Θεοῦ τὸν κρατήσῃ ἡνωμένον μὲ τὸν Σωτῆρά του. Καὶ ἔτσι ἔγινε.

Τίποτε δὲν εἶναι πλέον ἀπογοητευτικὸν ἀπὸ τὰς πτώσεις μας. Καὶ μόνη ἡ ἀνάμνησίς των μᾶς θλίβει καὶ μᾶς βασανίζει. Εἶναι δυνατὸν εἰς ὅλα αὐτὰ νὰ ὑπάρχῃ πολλὴ αὐτοδικαίωσις καὶ πληγωμένος ἐγωϊσμός. Ὅταν ὅμως δὲν συμβῇ αὐτό, ἡ πίστις δὲν διατρέχει κίνδυνον. Τὰ σφάλματά μας πρέπει νὰ μᾶς κάμνουν νὰ πιστεύωμεν ἀκόμη περισσότερον ἢ πρὶν εἰς τὸν Θεὸν παρ' ὅλας τὰς ἐναντιότητας.

Μίαν ἡμέραν νέος τις ἦλθεν νὰ μὲ συναντήσῃ. Ἦτο πολὺ ἀπογοητευμένος διότι ἡ προσπάθειά του ὅπως ὑπηρετήσῃ τὸν Θεὸν εἶχεν ἀποτύχῃ. Ἔχασε τὴν ἐμπιστοσύνην του. Τὸν παρώτρυνα, νὰ εἴπῃ ὅλ' αὐτὰ εἰς τὸν Κύριον Ἰησοῦν, νὰ καταφύγῃ πρὸς Αὐτὸν χωρὶς φόβον, χωρὶς τίποτε νὰ τοῦ κρύψῃ, χωρὶς νὰ ζητήσῃ νὰ δικαιολογηθῇ. Νὰ ἀνοίξῃ εἰς Αὐτὸν ὅλην του τὴν καρδίαν, νὰ ἐξομολογηθῇ ὅλα τὰ σφάλματά του εἰς τὸν Σωτῆρα. Ἔφυγε χωρὶς νὰ πεισθῇ ἐντελῶς εἰς τὴν ἀποτελεσματικότητα τῶν συμβουλῶν μου.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἔλαβον ἐπιστολήν του ἐξαιρετικῶς εὐχάριστον· εἰς αὐτὴν μοὶ ἔγραφεν ὅτι ἠκολούθησε τὰς συμβουλάς μου καὶ εἶχεν εὕρῃ ἐν ἀφθονίᾳ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν χαράν.

Πρέπει νὰ ἀφίνωμεν τὸ ὑνίον τοῦ ἀρότρου νὰ περνᾷ καὶ νὰ διασχίζῃ τὴν καρδίαν μας ὅταν ὑπάρχῃ ἀνάγκη. Νὰ ἀφίνωμεν τὸν Θεῖον ἥλιον νὰ εἰσδύῃ εἰς τὸν αὔλακα ποῦ ἐχαράχθη κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ νὰ σκοτώνῃ τὰ κακὰ σπέρματα. Τὸ ὑνίον τοῦ Θείου ἀρότρου εἶναι ἡ ταπεινή, ἔντιμος καὶ πλήρης ἐμπιστοσύνης ἐξομολόγησις πρὸς τὸν Φίλον τῶν ἁμαρτωλῶν.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς πρὸς τὸν Θεὸν ὑπηρεσίας μου παρετήρησα τὴν ἀναγκαιότητα καὶ τὴν σοβαρότητα αὐτῆς τῆς ἀληθείας. Αἱ ἁπλαῖ αὐταὶ λέξεις: «Νὰ Τοῦ τὰ εἰπῆτε ὅλα!» ἔφεραν τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἀπολύτρωσιν εἰς πολυαρίθμους ψυχάς.

6. *Τὸ περιβάλλον μας.*

(Ἀριθμοὶ ιγ'.—ιδ'. 2).

Ἐξαρτώμεθα κατὰ τρόπον θλιβερὸν ἀπὸ τὸ περιβάλλον μας. Ἡ ψυχή μας εἶναι εὐαίσθητος πρὸς τὴν πίστιν ἢ καὶ τὴν ἔλλειψιν πίστεως τοῦ περιβάλλοντος. Πόσον εἶναι εὐκολώτερον νὰ πιστεύσωμεν ὅταν ζῶμεν μεταξὺ πραγματικῶν πιστῶν!

Ὅταν ὅμως ὁ Χριστιανὸς εὑρεθῇ εἰς περιβάλλον ἀδιάφορον ἢ ἄπιστον, ἡ πάλη εἶναι σκληροτέρα.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπαγρυπνῶμεν πολὺ εἰς τὸ ἐπικίνδυνον αὐτὸ περιβάλλον τῆς δηλητηριασμένης ἀτμοσφαίρας. Πρέπει νὰ ἀντιληφθῶμεν ὅτι τὸ περιβάλλον μας εἶναι ποτισμένον μὲ ἀπιστίαν, ἐνῷ ἡ πίστις εἶναι πολὺ σπανία. Ἐν τούτοις ἡ νίκη ἔχει κερδηθῆ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἂν ἐπισημάνωμεν τῶν ἐχθρὸν καὶ διαγνώσωμεν τὴν περίπτωσιν. Χωρὶς αὐτὸ δὲν θὰ ἦναι διόλου παράδοξον ἂν ἴδωμεν νὰ ἀδυνατίζῃ καὶ νὰ καταπίπτῃ μία καρδία, ἥτις εἰς αὐτὴν τὴν πάλην ἀδυνατεῖ νὰ στηριχθῇ εἰς τὰς ἰδίας της δυνάμεις.

Δὲν ὑπάρχει εἰς τὸ περιβάλλον μας ἐπιρροὴ μᾶλλον ἐπικίνδυνος ἀπὸ τὴν πνευματικὴν ὀκνηρίαν, τὴν ἀδιαφορίαν πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀδράνειαν. Ἰδοὺ τί ἔγραφε σχετικῶς ὁ Ἰωάννης Οὐέσλεϋ: «Πῶς νὰ ἐπιτύχωμεν αὐτὴν τὴν θαυμασίαν μεταβολήν; (δηλ. τὸν πλήρη ἐξαγνισμὸν τῆς καρδίας); Ὄχι, βεβαίως, παραμένοντες εἰς ἔνοχον ἀδιαφορίαν, ἢ εἰς ἀπαθῆ ἀπραξίαν, ἀλλ' ὑπακούοντες εἰς ὅλας τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, ἀγρυπνοῦντες καὶ προσευχόμενοι, ἀπαρνούμενοι τὸν ἑαυτόν μας καθ' ἑκάστην, φορτωνόμενοι καθ' ἑκάστην τὸν σταυρόν μας, καὶ συμμορφούμενοι πρὸς ὅλας τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ. Ἂν νομίζῃ τις ὅτι δύναται ἀπὸ ἄλλον δρόμον νὰ φθάσῃ εἰς τὸν σκοπὸν αὐτόν, εἶναι ἀπατημένος. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ χάρις αὐτὴ ἐπιτυγχάνεται μὲ πίστιν ἁπλῆν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ποτὲ δὲν παραχωρεῖ τοιαύτην πίστιν, ἂν δὲν τὴν ζητήσωμεν μὲ θέρμην, ὅπως τὸ ἔχει προδιαγράψει. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν καὶ μόνον τόσον ὀλίγοι ἐπιτυγχάνουν αὐτὴν τὴν εὐλογίαν. Δὲν ἀκολουθοῦν δηλαδὴ τὸν δρόμον, τὸν ὁποῖον ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς ἔχει χαράξει, ὥστε νὰ ἐπιτύχουν».

7. *Ἡ πονηρὰ καὶ ἄπιστος καρδία.*

«Βλέπετε, ἀδελφοί, μήποτε ὑπάρχῃ εἴς τινα ἐξ ὑμῶν καρδία πονηρὰ ἀπιστίας ὥστε νὰ ἀποστατήσῃ ἀπὸ Θεοῦ ζῶντος»
(Ἑβρ. γ΄. 12)

Ἀφῆκα τελευταῖον τὸ χειρότερον ὅλων τῶν ἐμποδίων. Παραβαλλόμενα πρὸς αὐτό, ὅλα τὰ ἄλλα ἐμπόδια εἶναι ὡς μία ἁπλῆ ἐμπροσθοφυλακή. Ἡ πίστις, ἡ ὁποία εἶναι τὸ δῶρον τοῦ Θεοῦ, δὲν συνίσταται εἰς μίαν ἁπλῆν στάσιν τῆς καρδίας ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' εἶναι μία ἀρχὴ Θείας οὐσίας φυτευμένης εἰς τὴν ψυχήν. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀκριβῶς ἡ ἀπιστία δὲν εἶναι ἁπλῆ στάσις ἔναντι τοῦ Οὐρανίου Πατρός μας — εἶναι μία ὀλεθρία ἀρχὴ τοῦ κακοῦ.

Γράφων πρὸς τοὺς Ἑβραίους ὁ Ἀπόστολος δὲν λέγει: «Προσέχετε μήπως κανεὶς ἀπὸ σᾶς ἦναι ἄπιστος», ἀλλὰ λέγει: «μήπως κανεὶς ἀπὸ σᾶς ἔχῃ καρδίαν κακὴν καὶ ἄπιστον». Ναί, λέγω πρὸς σᾶς, τοὺς πιστούς, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ πίστις εἶναι ὁμοία μὲ σπόρον σινάπεως: «Προσέξατε μήπως ἐντός σας παραπλεύρως αὐτῆς τῆς Θείας χάριτος εὑρεθῇ αὐτὴ ἡ πονηρὰ καρδία».

Δύο παρατηρήσεις ἐπιβάλλονται ἐν σχέσει μὲ αὐτὸν τὸν φοβερὸν ἐσωτερικὸν ἐχθρόν. Ἐν πρώτοις, ἡ καρδία ἀγνοεῖ τελείως τὴν παρουσίαν αὐτοῦ τοῦ ἐχθροῦ ἕως οὗ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα τῆς τὴν ἀποκαλύψῃ. Χωρὶς τὴν βοήθειαν τοῦ Θείου αὐτοῦ βοηθοῦ, ἡ βαθυτέρα ἀνάλυσις τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας δὲν θὰ τὴν ἀνακαλύψῃ.

Ἐὰν ἤμεθα προσεκτικοί, θὰ κατορθώσωμεν νὰ διαπιστώσωμεν τὴν ὑπερηφανίαν, τὸν ἐγωϊσμόν, τὴν σαρκικὴν ἐπιθυμίαν, τὴν ζηλοτυπίαν καὶ πολλὰ ἄλλα ἀκόμη. Ποτὲ ὅμως δὲν θὰ ἀποκαλυφθῇ ἡ ἀπιστία ὡς τοιαύτη, δηλαδὴ ὡς φοβερὰ ἁμαρτία, ὡς κακὴ δύναμις, ὡς θανάσιμος ἀρχή, ὡς δηλητήριον, ἐκτὸς ἐὰν αὐτὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα δὲν τῆς ἀφαιρέσῃ τὸ προσωπεῖον καὶ τὴν φανερώσῃ εἰς τὴν ταπεινωμένην καὶ ἔκπληκτον ψυχήν.

Ἔπειτα θὰ ἀναγνωρίσωμεν ὅτι τὸ ἐσωτερικὸν αὐτὸ κακὸν εἶναι ἰσχυρότερον ἀπὸ τὴν θέλησίν μας. Πολλὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ σταθερῶς ἀποφασισμένα νὰ ἀκολουθήσουν τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ταράσσονται δεινῶς ὅταν εὑρίσκουν ἐμπόδιον. Θέλουν νὰ πιστεύσουν ἐξ ὁλοκλήρου· ἡ θέλησίς των, αἱ ἐπιθυμίαι των, αἱ σκέψεις των ὅλαι εἶναι ἐστραμμέναι πρὸς τὸν Θεόν. Ἀλλ' ἀμέσως ἀντιλαμβάνονται ὅτι δὲν ἀρκεῖ νὰ θέλουν νὰ πράξουν τὸ ἀγαθόν· διότι πράττουν τὸ κακόν, τὸ ὁποῖον δὲν θέλουν νὰ πράξουν. Τὸ ἐγώ, ἡ θέλησις, ἔχουν σταυρωθῆ, ἐνταφιασθῆ καὶ ἀναστηθῆ μὲ τὸν Χριστόν, καὶ ἐν τούτοις ὑπάρχουν πτώσεις καὶ ἔξω καὶ ἐντὸς αὐτῶν.

Ἀλλ' ὅταν κράζωμεν πρὸς τὸν Θεὸν ζητοῦντες τὸ φῶς Αὐτοῦ, ἔρχεται ἡ στιγμὴ ὅπου τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἀποκαλύπτεται εἰς τὴν ψυχὴν μὲ μίαν ἐκτυφλωτικὴν λάμψιν καὶ μᾶς κάμνει νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι «δὲν εἶμαι ἐγὼ ὅστις πράττω τὸ κακόν, ἀλλ' ἡ ἁμαρτία ἥτις κατοικεῖ ἐντός μου» (Ρωμ. ζ'. 17).

Ἀλλ' ἂς ἦναι δοξασμένον τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Ὅταν ὁ Χριστιανὸς ἀνακαλύψῃ ὅτι «ἡ πονηρὰ καὶ ἄπιστος καρδία»—δηλ. ἡ ἐνοικοῦσα εἰς ἡμᾶς ἁμαρτία—τὸν κρατεῖ αἰχμάλωτον, τότε ἡ νίκη ἔχει κερδηθῆ κατὰ τὸ ἥμισυ.

Ἐνῷ ὅμως εὑρίσκεται ἡ χειροτέρα δυσκολία, τὸ μεγαλήτερον ἐμπόδιον εἰς τὴν ἀληθῆ πίστιν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἕως ὅτου «τὸ ὄρος αὐτὸ ἀποσπασθῇ καὶ ριφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν» μὲ τὴν ἄπειρον χάριν τοῦ Θεοῦ, ἡ πίστις πρέπει νὰ διεξαγάγῃ σκληρὸν ἀγῶνα. Τὸ φάρμακον ὅμως εἶναι ἀνὰ χεῖρας. Ὁ Κύριος λέγει ὅτι ἐὰν ἔχωμεν πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, τὸ ὄρος αὐτὸ θὰ γίνῃ πεδιάς. Δόξα εἰς τὸν Θεόν! ὑπάρχει περισσοτέρα δύναμις εἰς τὸν ἐλάχιστον αὐτὸν σπόρον παρὰ εἰς τὸ φοβερὸν ὄρος!

Πολλαὶ σοβαραὶ εἰλικρινεῖς ψυχαὶ φέρουν εἰς τὸν Κύριον διὰ τῆς προσευχῆς ὅλας των τὰς ἁμαρτίας καὶ σφάλματα—ὅλα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πονηρὰν καὶ ἄπιστον καρδίαν, ἥτις προσπαθεῖ νὰ ἀπελευθερωθῇ μὲ τὰς ἰδικάς της ἀνεπαρκεῖς δυνάμεις. Τί πλάνη! Ἐὰν ἡ ἀπιστία ἦναι ἁμαρτία, ἡ ὑψίστη ἁμαρτία, ἥτις τόσον εὔκολα μᾶς αἰχμαλωτίζει, πόσον εἶναι περισσότερον ἀνάγκη νὰ τὴν φέρωμεν πρὸς τὸν Χριστόν! Ναί, ἀδελφέ μου, ἐλθὲ μὲ τὴν ἁμαρτίαν σου πρὸς τὸν Χριστόν, διότι Ἐκεῖνος μόνος εἶναι εἰς θέσιν νὰ σὲ ἀπαλλάξῃ ἀπὸ αὐτήν. Ἐξομολογήσου την τιμίως καὶ εἰλικρινῶς, κάμε χρῆσιν τῆς ὀλίγης πίστεως τὴν ὁποίαν ἔχεις καὶ ρίψε την εἰς τὴν πηγήν τοῦ πολυτίμου αἵματος Αὐτοῦ. Μὴ παραμελῇς καμμίαν προσπάθειαν ἕως οὗ ἐκδιωχθῇ ἐντελῶς ἀπὸ τὴν καρδίαν σου! (ἀκολουθεῖ)

A. PAGET WILKES

(Κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ· ὑπὸ *Δημ. Ι. Μαγκριώτου* Δ. Νομ).

Η ΧΕΙΡ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΕΝ ΤΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ)

Κατήντησε συρμός, μόδα, εἰς τὸν σημερινὸν κόσμον νὰ χλευάζωνται οἱ πιστεύοντες εἰς ***Θείαν Πρόνοιαν***—εἰς τὴν ἐπέμβασιν τοῦ Θεοῦ εἰς τὰ ἀνθρώπινα πράγματα. Ἐν τούτοις, εἰς τὰς τύχας τῶν ἀτόμων ἔχομεν ὅλοι λάβει γνῶσιν καὶ πεῖραν μιᾶς ἀνωτέρας δυνάμεως, ἔξωθεν καὶ ὑπεράνω ἡμῶν ἱσταμένης, ἥτις εἰς μίαν κρίσιμον στιγμὴν ἐπεμβαίνει καὶ μετατρέπει τὴν πορείαν τῶν πραγμάτων κατὰ τρόπον ὅλως ἀντίθετον πρὸς τὰς ἀνθρωπίνας ἡμῶν προβλέψεις καὶ πολλάκις ἀντίθετον πρὸς τοὺς κανόνας τῆς ἀνθρωπίνης λογικῆς. Ἕκαστος σχεδὸν ἐξ ἡμῶν δύναται νὰ ἐνθυμηθῇ κάποιαν τοιαύτην τροπὴν εἴτε εἰς τὴν ἰδικήν του ζωὴν εἴτε εἰς τὴν ζωὴν φίλων καὶ γνωρίμων του ἀνθρώπων.

Τὸ αὐτὸ μᾶς διδάσκει καὶ ἡ ἀνθρωπίνη ἐν γένει ἱστορία, ἥτις εἶναι γεμάτη ἀπὸ γεγονότα, ἅτινα ἀνέτρεψαν κάθε ἀνθρώπινον ὑπολογισμὸν καὶ πρόβλεψιν καὶ ἐνεφάνισαν τὴν ἐπέμβασιν μιᾶς ἀοράτου ἀνωτέρας, ὑπερανθρώπου δυνάμεως, τὴν ὁποίαν οἱ μὲν ἀρνούμενοι τὴν ὕπαρξιν τοῦ Θεοῦ ἀδυνατοῦν νὰ ἐξηγήσουν, ἡμεῖς δὲ οἱ πιστεύοντες εἰς ἕνα πάνσοφον καὶ παντοδύναμον Δημιουργὸν καὶ Συντηρητὴν τοῦ Σύμπαντος ἀποκαλοῦμεν ***Θείαν Πρόνοιαν***, ἐνεργοῦσαν οὐχὶ τυφλῶς ἢ κακοβούλως, ἀλλὰ σοφῶς καὶ πατρικῶς ὑπὲρ ἐγγυτέρου ἢ απωτέρου ἀγαθοῦ τῆς ἀνθρωπότητος. Θὰ σταχυολογήσωμεν ὀλίγας τινὰς τοιαύτας περιπτώσεις τῆς ἐνεργείας τῆς Θείας Προνοίας, δι᾽ ἧς ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος ἔλαβε, παρὰ πᾶσαν ἀνθρωπίνην πρόβλεψιν, διάφορον καὶ ἀποφασιστικὴν κατεύθυνσιν.

Ἀρχίζοντες ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Ἱστορίαν, ἥτις ἀναγράφει τὰ ἀρχαιότατα γεγονότα τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας, βλέπομεν πῶς ὁ Θεός, κατὰ τὴν ἔξοδον τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐλύτρωσεν αὐτοὺς κατὰ τρόπον θαυμαστὸν ἀπὸ τὴν καταδίωξιν τῶν στρατευμάτων τοῦ Φαραώ, ἥτις, ἐὰν ἐπετύγχανε, θὰ ἐξώντωνεν ἢ θὰ ἐπανέφερε τοὺς Ἰσραηλίτας ὑπὸ τὴν δουλείαν τῶν Αἰγυπτίων· οὕτω δὲ ὁ λαὸς Ἰσραὴλ εὗρε τὴν ἐθνικήν του ἀποκατάστασιν καὶ ἐγένετο ὁ θεματοφύλαξ τῆς γνώσεως τοῦ ἀληθοῦς Θεοῦ καὶ ἡ κοιτίς, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξῆλθε βραδύτερον ἡ θρησκεία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Μαραθῶνος καὶ τὰ στενὰ τῆς Σαλαμῖνος, παρὰ πᾶσαν ἀνθρωπίνην πρόβλεψιν, μία δρὰξ Ἑλλήνων κατετρόπωσε τὰς Περσικὰς στρατιὰς καὶ διὰ τῆς νίκης ταύτης ἐσώθη ὁ πολιτισμὸς τῆς Εὐρώπης ἀπὸ τὸν βάρβαρον Ἀσιάτην κατακτητήν.

Κατὰ τὸ ἔτος 732 μ. Χρ. ὁ Κάρολος Μαρτὲλ μὲ μικρὰν στρατιὰν ἐνίκησε κατὰ κράτος τοὺς Ἄραβας παρὰ τὴν Τουρώνην (Tours) τῆς Γαλλίας καὶ ἔθεσε φραγμὸν εἰς τὴν ἐπιδρομὴν νέας Ἀσιατικῆς κατακτήσεως, ἥτις ἠπείλει τὴν Χριστιανικὴν Εὐρώπην.

Τῷ 1492 ὁ Κολόμβος, ἐκπλέων πρὸς δυσμὰς εἰς τὸ ἀχανὲς πέλαγος πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ Νέου Κόσμου, εἶχεν ἀρχικῶς θέσει πορείαν, ἥτις θὰ τὸν ἔφερε

πρὸς τὰς ἀκτὰς τῆς Βορείου Ἀμερικῆς· ἀλλ' οἱ ἄνεμοι μετ' ὀλίγον μετετράπησαν εἰς βορείους καὶ βορειο-δυτικούς, οἵτινες τὸν ἠνάγκασαν νὰ ἀλλάξῃ πορείαν πρὸς νοτιωτέραν κατεύθυνσιν καὶ τοιουτοτρόπως τὸν ἔφεραν πρὸς τὰς Δυτικὰς Ἰνδίας. Ἐκεῖ ἐγκαθιδρύθη καὶ ἐκεῖθεν ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς ἡ Ἱσπανικὴ κυριαρχία, μὲ τὴν τυραννικὴν αὐτῆς διοίκησιν καὶ Ἱερὰν Ἐξέτασιν, ἡ δὲ Βόρειος Ἀμερικὴ παρέμεινεν ἄγνωστος εἰς τοὺς Ἱσπανούς, ἕως οὗ κατελήφθη καὶ κατῳκήθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλο-σαξώνων. Διὰ δὲ τῶν Ἀγγλοσαξωνικῶν θεσμῶν τῆς πολιτικῆς καὶ θρησκευτικῆς ἐλευθερίας ἀνῆλθε ταχέως εἰς πολιτισμὸν ἀπείρως ἀνώτερον ἐκείνου, ὅστις ἀνεπτύχθη εἰς τὴν Ἱσπανοκρατουμένην Νότιον Ἀμερικήν.

Κατὰ τὸ ἔτος 1588 ἡ Ἱσπανία ἐξαπέστειλε τὴν λεγομένην «Ἀήττητον Ἀρμάδαν», ἀποτελουμένην ἀπὸ 130 μεγάλα πολεμικὰ πλοῖα (τὰ ἰσχυρότατα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης), φέροντα στρατὸν 20,000 ἀνδρῶν, πρὸς κατάκτησιν τῆς Ἀγγλίας. Τὴν Ἀρμάδαν αὐτὴν κατεναυμάχησαν τὰ ἀπείρως ὀλιγώτερα καὶ ἐλαφρότερα πλοῖα τῶν Ἄγγλων, ἔπειτα δὲ τρομερὰ τρικυμία τὴν διεσκόρπισεν, ὥστε οὔτε τὰ ἡμίση αὐτῆς πλοῖα κατώρθωσαν νὰ ἐπανέλθουν εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν εἰς τὴν Ἱσπανίαν. Ἐπὶ τῇ σωτηρίῳ ταύτῃ νίκῃ οἱ Ἄγγλοι ἔκοψαν εἰδικὸν μετάλλιον, φέρον τὴν ἐπιγραφήν: «Ἐφύσησεν ὁ Θεὸς καὶ διεσκορπίσθησαν.» Ποία θὰ ἦτο ἔκτοτε ἡ ἱστορία ὄχι ἁπλῶς τῆς Ἀγγλίας, ἀλλ' ὁλοκλήρου τῆς Εὐρώπης, ἐὰν ἡ Ἱσπανία κατώρθωνε τότε νὰ κατακτήσῃ τὴν Ἀγγλίαν; Ἀσφαλῶς θὰ κατεπνίγετο πᾶσα πολιτικὴ καὶ θρησκευτικὴ ἐλευθερία ὑπὸ τὴν πτέρναν τῶν Ἱσπανῶν τυράννων καὶ ἱεροεξεταστῶν καὶ ὁ πολιτισμὸς τῆς Εὐρώπης θὰ ἦτο κατώτερος καὶ τοῦ τῆς σημερινῆς Ἱσπανίας.

Τῷ 1812 ὁ Μέγας Ναπολέων, ἀφοῦ ἐγένετο κύριος ὁλοκλήρου τῆς Ἠπειρωτικῆς Εὐρώπης, ἐξεκίνησε πρὸς κατάκτησιν τῆς Ρωσσίας καὶ ἔφθασε μέχρι Μόσχας· ἀλλ' ἡ πρόωρος ἐμφάνισις τοῦ χειμῶνος τὸν ἠνάγκασεν νὰ ἀρχίσῃ ἀμέσως τὴν ὑποχώρησιν, τὸ πλεῖστον δὲ τῆς στρατιᾶς του ἐχάθη εἰς τοὺς χιονοστροβίλους τῆς ἀχανοῦς ἐκείνης χώρας. Μετὰ δύο ἔτη, ὁ αὐτὸς Ναπολέων εἰς τὸ πεδίον τοῦ Βατερλῶ ἐνικήθη, ὡς τόσον παραστατικῶς περιγράφει ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ, «ὄχι ὑπὸ τῶν Ἄγγλων ἢ τῶν Πρώσσων, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Θεοῦ». Συνεχεῖς βροχαὶ ἐπὶ τριήμερον κατέστησαν ἀδύνατον τὴν μετακίνησιν τοῦ Γαλλικοῦ πυροβολικοῦ, μέγα δὲ σῶμα Γαλλικοῦ στρατοῦ ὑπὸ τὸν Γκρουσύ, ἕνεκα τοῦ ἀδιαβάτου βορβόρου τῆς πεδιάδος, δὲν ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, ὅπου ὁ Ναπολέων παρ' ὅλα τὰ ἐμπόδια εἶχε φέρει εἰς στενόχωρον θέσιν τὸν ἐχθρόν. Καὶ οὕτως ὁ Ναπολέων ἐνικήθη καὶ ὁλόκληρος ἡ Εὐρώπη ἐσώθη ἀπὸ τὴν τυραννίαν καὶ τοὺς ἀτελευτήτους πολέμους μιᾶς στρατιωτικῆς δικτατορίας, οἱ δὲ λαοὶ ἀνέκτησαν τὰς ἐλευθερίας των καὶ τὴν ἡσυχίαν των.

Κατὰ τὸ 1827 ἡ Ἑλλάς, μετὰ ἑξαετῆ ἀγῶνα, εὑρίσκετο ἐξηντλημένη καὶ ἡ εἰσβολὴ τοῦ Ἰβραΐμ εἰς τὴν Πελοπόννησον ἠπείλει νὰ πνίξῃ τὴν χώραν καὶ τὸν ἐθνικὸν ἀγῶνα εἰς τὸ αἷμα καὶ τὸ πῦρ. Αἴφνης, ἡ ἀπροσδόκητος ἐπέμβασις ξένων στόλων, ἐξ ἀσημάντου σχετικῶς ἀφορμῆς καὶ χωρὶς ὁδηγίας τῶν κυβερνή-

σεών των, κατέστρεψε τὸν Τουρκο-αιγυπτιακὸν στόλον εἰς τὸ Ναυαρῖνον καὶ ἡ Ἑλλὰς ἐσώθη, ταχέως δὲ ἀπέκτησε τὴν ἀνεξαρτησίαν της.

Τῷ 1865 ἐν Ἀμερικῇ μετὰ τετραετῆ πόλεμον ἡ πολύνεκρος μάχη τοῦ Γκετυσβούργου, ἥτις ἐπὶ πολλὰς ὥρας ἔμενεν ἀμφίρροπος, ἔκρινε τὴν τύχην ἑκατομμυρίων δούλων, οἵτινες εὐθὺς ἔλαβον τὴν ἀπελευθέρωσίν των, ἡ δὲ μεγάλη Ἀμερικανικὴ δημοκρατία ἀπηλλάγη ἀπὸ τὸ ὄνειδος τῆς δουλείας τῶν μαύρων.

Κατὰ τὴν ἔκρηξιν τοῦ Παγκοσμίου Πολέμου τῷ 1914, ἡ Γερμανία, ἥτις εἶχεν ἐπιμελῶς παρασκευασθῇ διὰ τὴν σύγκρουσιν, ἐνῷ οἱ Σύμμαχοι ἦσαν ὅλοι σχετικῶς ἀπαράσκευοι, ἠδύνατο διὰ χειμαρρώδους εἰσβολῆς νὰ κυριεύσῃ τὰ Γαλλικὰ παράλια τῆς Μάγχης καὶ νὰ πλήξῃ καιρίως τὴν Ἀγγλίαν πρὸ τοῦ νὰ δυνηθῇ αὕτη νὰ ὀργανώσῃ τὴν ἄμυνάν της. Ἀλλὰ «μωραίνει Κύριος ὃν βούλεται ἀπολέσαι»· καὶ ὁ Κάϊζερ, φλεγόμενος ὑπὸ τῆς φιλοδοξίας νὰ καταλάβῃ διὰ κεραυνοβόλου ἐφόδου τοὺς Παρισίους, διέταξε τὰς Γερμανικὰς στρατιάς, ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὸ Γαλλικὸν ἔδαφος, νὰ στραφοῦν πρὸς νότον καὶ οὐχὶ πρὸς βορρᾶν· καὶ ὁ Γερμανικὸς στρατὸς πράγματι ἔφθασεν εἰς τὸν Μάρνην, εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοὺς Παρισίους. Ἐνῷ δὲ ἡ πόλις εἶχεν ἐκκενωθῇ ἀπὸ τὰς ἀρχὰς καὶ μέγα μέρος τοῦ πληθυσμοῦ, ἐφαίνετο δὲ ἀναπόφευκτος ἡ πτῶσίς της, ὁ ἐχθρὸς ἀνεχαιτίσθη ὑπὸ μικροτέρας Ἀγγλο-γαλλικῆς δυνάμεως καὶ ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ, διὰ λόγους οἵτινες μέχρι σήμερον παραμένουν μυστήριον.

Τὴν 22 Ἀπριλίου 1915 οἱ Γερμανοὶ εἰς τὸ Ὕπρ ἐξαπέλυσαν διὰ πρώτην φορὰν ἀσφυξιογόνα ἀέρια κατὰ τῆς Ἀγγλο-γαλλικῆς παρατάξεως. Ἦσαν δὲ τὰ ἀέρια ἐκεῖνα κἄτι ἄγνωστον μέχρι τότε ὡς πολεμικὸν ὅπλον, καὶ οἱ ἀντίπαλοι τῶν Γερμανῶν ἦσαν ἐντελῶς ἀπαράσκευοι, ὥστε τὰ πυκνὰ νέφη τῶν θανασίμων ἀερίων, ἐλαυνόμενα ὑπὸ τοῦ ἀνέμου πρὸς τὰς Ἀγγλογαλλικὰς γραμμάς, ἐθέριζον κατὰ χιλιάδας στρατιώτας, ἀξιωματικούς, ἐπιτελεῖα, ἵππους κλπ. Οἱ Γερμανοὶ δὲν εἶχον παρὰ νὰ βαδίσουν πρὸς τὰ ἐμπρός, χωρὶς νὰ συναντήσουν καμμίαν ἀντίστασιν. Δὲν τὸ ἔκαμαν ὅμως. Διατί; Διότι ὀλίγην ὥραν ἀφοῦ τὰ δηλητηριώδη ἀέρια εἶχον φθάσει εἰς τὰς Ἀγγλογαλλικὰς γραμμάς, ὁ σφοδρὸς ἀνατολικὸς ἄνεμος αἴφνης ἤλλαξεν εἰς δυτικὸν καὶ ἔφερεν ὅλα τὰ νέφη τῶν ἀερίων ὀπίσω πρὸς τὰς Γερμανικὰς γραμμάς, ὥστε οἱ Γερμανοὶ ὑπέστησαν σοβαρὰς ἀπωλείας ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἑαυτῶν ἐπινόησιν. Τί εἶχε συμβῆ; Ἡ ἐξαπόλυσις τῶν ἀερίων εἶχε γίνει καθ' ὥραν, τὴν ὁποίαν ὥρισεν ὁ Δόκτωρ Σμάους, διευθυντὴς τῆς Μετεωρολογικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Γερμανίας, ὅστις διεβεβαίωσε τὸν Γερμανὸν ἀρχιστράτηγον ὅτι ὁ πνέων ἀνατολικὸς ἄνεμος θὰ ἐξηκολούθει νὰ πνέῃ ἐπὶ 36 ὥρας συνεχῶς. Ὁ αὐτὸς Σμάους κατόπιν εἰς τὴν σχετικὴν ἔκθεσίν του γράφει: «Τοιαύτη ἀκατανόητος μεταβολὴ τοῦ ἀνέμου δὲν ἐσημειώθη εἰς τὰ μετεωρολογικὰ δελτία τῆς Γερμανικῆς ὑπηρεσίας τῶν τελευταίων 40 ἐτῶν!»

Τῷ 1918 οἱ Αὐστριακοὶ διέσπασαν τὰς Ἰταλικὰς γραμμάς, διέβησαν τὸν ποταμὸν Πιάβε καὶ ἐπροχώρησαν εἰς ἀρκετὴν ἀπόστασιν ἐντὸς τοῦ Ἰταλικοῦ ἐδάφους. Αἴφνης ραγδαῖαι βροχαὶ ἐξώγκωσαν τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ Πιάβε, παρέσυραν τὰς γεφύρας καὶ κατέκλυσαν τὰ χαμηλότερα ἐπίπεδα ἑκατέρωθεν τοῦ ποταμοῦ, διακοπείσης οὕτω τῆς συγκοινωνίας τοῦ Αὐστριακοῦ στρατοῦ μὲ τὰ

μετόπισθεν αὐτοῦ. Οἱ Αὐστριακοὶ ἐγκατέλειψαν ἀμέσως κάθε ἰδέαν περαιτέρω προελάσεως καὶ ἤρχισαν ὑποχωροῦντες· ἀλλ' ἡ διάβασις τοῦ Πιάβε ὑπῆρξε τρομακτικὴ καὶ χιλιάδες στρατιωτῶν καὶ ἀξιωματικῶν ἐπνίγησαν εἰς τὰ ὕδατα αὐτοῦ καὶ ἄλλαι χιλιάδες ἠχμαλωτίσθησαν ὑπὸ τῶν Ἰταλῶν. Ἐπὶ τῇ ἀπροσδοκήτῳ ταύτῃ νίκῃ ὁ Ἰταλὸς ἀρχιστράτηγος Διὰζ ἀνεφώνησεν: «Εἶναι ἔργον τοῦ Θεοῦ!»

Κατὰ τὸ τρίτον ἔτος τοῦ πολέμου οἱ Γερμανοὶ ἐπιστήμονες διὰ τεχνικῶν μέσων εἶχον τελειοποιήσει τὴν ἐγχώριον παραγωγὴν σίτου καὶ πατάτας. Ἀνήγγειλαν ὅτι ἡ ἐσοδεία τῆς πατάτας θὰ ἦτο ἀρκετὴ διὰ κατανάλωσιν δύο ἐτῶν, καὶ ὅτι εἶχον σπείρει τὰ ἐδάφη τῆς καλλιεργείας τῆς πατάτας μέ στοιχεῖόν τι, τὸ ὁποῖον θὰ ἐφόνευε κάθε ἀσθένειαν τῆς πατάτας. Καὶ πράγματι. ἡ ἐσοδεία ἐφαίνετο πλέον ἀφαντάστως πλουσία, ὅτε αἴφνης ἐνέσκηψεν ἄγνωστος νόσος καὶ αἱ καλλιέργειαι τῆς πατάτας ἐντὸς ἐλαχίστων ἡμερῶν ἠρημώθησαν, ὡς ἐὰν εἶχε περάσει ἐπ' αὐτῶν νέφος ἀκρίδων καὶ φλὸξ πυρός. Καὶ ὁ Γερμανὸς ἀρχιστράτηγος Λούδενδορφ γράφει εἰς τὰ ἀπομνημονεύματά του ὅτι ἡ καταστροφὴ τῆς ἐσοδείας ἐκείνης τῆς πατάτας τοῦ 1917 ἦτο μία ἀπὸ τὰς κυριωτέρας αἰτίας, διὰ τὰς ὁποίας ἡ Γερμανία ἔχασε τὸν πόλεμον. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἡ ἐσοδεία τῆς πατάτας, τῶν σιτηρῶν καὶ ἄλλων τροφίμων εἰς τὰς Συμμαχικὰς χώρας ὑπῆρξεν ἐξαιρετικῶς πλουσία.

Τὰ ἀνωτέρω ἱστορικὰ παραδείγματα μᾶς πείθουν ὅτι ὑπάρχει Θεία Πρόνοια, ἥτις διευθύνει τὰς τύχας τῆς ἀνθρωπότητος πρὸς τὸ καλὸν καὶ συμφέρον τοῦ κόσμου. Καὶ εἶναι ἀξιοσημείωτον εἰς πόσας ἐκ τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων αἱ ἐπεμβάσεις τῆς Θείας Προνοίας ἐνηργήθησαν διὰ τῶν στοιχείων τῆς φύσεως— τῶν ἀνέμων, τῶν ὑδάτων, τῆς χιόνος κτλ. Ἀλλά καὶ τί φυσικώτερον ἀπὸ τὴν τοιαύτην χρησιμοποίησιν τῶν στοιχείων τῆς φύσεως ὑπὸ τοῦ Δημιουργοῦ τῶν πάντων; Ὁ Θεὸς πράγματι «περιπατεῖ ἐπὶ πτερύγων ἀνέμου»· Αὐτός «ἐκβάλλει ἀνέμους ἐκ τῶν θησαυρῶν αὐτοῦ», Αὐτὸς «φυσᾷ τὸν ἄνεμον καὶ τὰ ὕδατα ῥέουσιν»· «αὐτοῦ τὸν λόγον ἐκτελοῦσι πῦρ καὶ χάλαζα, χιών, ἀτμὶς καὶ ἀνεμοστρόβιλος», Αὐτὸς δίδει τὴν βλάστησιν καὶ εὐλογεῖ ἢ ἀποστερεῖ τὴν καρποφορίαν τῆς γῆς. «Αὐτὸς συλλαμβάνει τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν καὶ ἡ βουλὴ τῶν δολίων ἀνατρέπεται». «Εὐλογεῖτε τὸν Κύριον, πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ! Εὐλόγει, ἡ ψυχή μου, τὸν Κύριον!»

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

(συνέχεια)

ι. Ἡ δικαίωσις τοῦ Ἀβραάμ.

(Κεφ. δ')

Τὸ ἀντικείμενον τοῦ κεφαλαίου τούτου εἶναι τὸ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἡ διδασκαλία τῆς δικαιώσεως διὰ τῆς πίστεως στηρίζεται καὶ εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην. Τὰ ἐπιχειρήματα ἀπευθύνονται πρὸς Ἰουδαίους, διὰ νὰ ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ διδασκαλία αὐτη εὑρίσκεται καὶ εἰς τὴν Παλαιὰν Οἰκονομίαν.

᾿Εδ. 1. ***Τί οὖν ἐροῦμεν εὑρηκέναι ᾿Αβραὰμ τὸν προπάτορα ἡμῶν κατὰ σάρκα;*** Πῶς συμφωνεῖ αὐτὴ ἡ διδασκαλία περὶ δικαιώσεως μὲ ὅσα λέγει ἡ Γραφὴ περὶ τοῦ ᾿Αβραάμ; Εἰς τὴν περίπτωσίν του ὁ νόμος ἐτέθη κατὰ μέρος; Δὲν ἀπήλαυσε κανὲν πλεονέκτημα διὰ τὴν δικαίωσίν του ἐκ τῆς περιτομῆς καὶ ἐκ τῆς διαθήκης τοῦ Θεοῦ πρὸς αὐτόν; Ὁ ᾿Αβραὰμ ἦτο διὰ τοὺς ᾿Ιουδαίους ὁ Πατὴρ τοῦ Ἔθνους καὶ συνεπῶς τὸ παράδειγμά του εἶχε δι᾿ αὐτοὺς ἰδιαιτέραν σημασίαν. ᾿Εὰν λοιπὸν καὶ ὁ ᾿Αβραὰμ ἐδικαιώθη μόνον ἐκ πίστεως, τότε πρὸς τί ἡ περιτομὴ τῆς σαρκός; Τὸ ***κατὰ σάρκα*** ἀναφέρεται προφανῶς εἰς τὴν περιτομήν· εἰς τί τὸν ὠφέλησεν αὕτη;

᾿Εδ. 2-3. ***Εἰ γὰρ ᾿Αβραὰμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα· ἀλλ᾿ οὐ πρὸς Θεόν· τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; ᾿Επίστευσε δὲ ᾿Αβραὰμ τῷ Θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην.*** ᾿Εὰν ὁ ᾿Αβραὰμ ἐδικαιώθη διὰ τῆς ἀξιομισθίας του, εἶχε κάθε λόγον νὰ καυχηθῇ. Θὰ ἔπρεπε νὰ θεωρῇ ἑαυτὸν ὡς τὸν ἐργάτην τῆς δικαιώσεως καὶ νὰ δεχθῇ τὸν ἔπαινον. ᾿Επιβάλλεται λοιπὸν νὰ ἐρευνηθῇ τὸ πρᾶγμα, ἐὰν εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς δικαιώσεως τοῦ ᾿Αβραὰμ εὑρίσκεται ἔδαφος διὰ νὰ ὑποστηριχθῇ αὐτοδικαίωσις καὶ καύχησις. ᾿Αλλὰ τοιοῦτό τι δὲν ὑπάρχει, τοὐλάχιστον ***ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ***· ᾿Εκ τῆς ἀφηγήσεως, τὴν ὁποίαν ἔχομεν εἰς τὸν Λόγον τοῦ Θεοῦ περὶ τοῦ ᾿Αβραάμ, δὲν δύναται νὰ στηριχθῇ καύχησις εἰς τὰ ἔργα του. Τὴν ἐτυμηγορίαν τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν γνωρίζομεν ἐκ τῆς Γραφῆς· διὰ τοῦτο καὶ ὁ ᾿Απόστολος ἐπικαλεῖται ἀμέσως τὴν μαρτυρίαν της: ***Διότι τί λέγει ἡ Γραφή;*** Ἡ Γραφὴ περιέχει (Γεν. ιε΄. 6) τὴν θεόπνευστον ἀφήγησιν τῆς δικαιώσεως τοῦ ᾿Αβραὰμ καὶ αὐτὴ ἔπρεπε νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν συζήτησιν. Ἡ μαρτυρία λοιπὸν τῆς Γραφῆς εἶναι σαφής: Ὁ ᾿Αβραὰμ ***ἐπίστευσεν*** εἰς τὸν Θεὸν καὶ τοῦτο, ***τὸ ὅτι ἐπίστευσεν,*** ἐλογαριάσθη εἰς αὐτὸν ὡς δικαιοσύνη. Ἡ περίπτωσις, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ᾿Αβραὰμ ἤσκησε πίστιν εἰς τὸν Θεόν, ἦτο ὅταν ἔλαβε τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι τὸ σπέρμα του θὰ ἐπολλαπλασιάζετο ὡς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ ὑπόσχεσις ἐδόθη ὅταν δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀποκτήσει τέκνον, ὅταν δὲν ὑπῆρχε κανὲν ἁπτὸν σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον νὰ στηριχθῇ. Ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ πίστις αὕτη ἐλογίσθη ὡς δικαιοσύνη, ἦτο διότι ἦτο πρᾶξις ἀνεπιφυλάκτου ἐμπιστοσύνης εἰς τὸν Θεόν· δι᾿ αὐτῆς ἀπεδείκνυεν ὅτι ἐνεπιστεύετο εἰς τὸν Θεὸν καὶ ἦτο ἕτοιμος νὰ ἐξαρτηθῇ ἀπ᾿ Αὐτοῦ. Ὥστε καὶ ὁ ᾿Αβραὰμ ἐδικαιώθη οὐχὶ διὰ τοῦ νόμου, ὅστις ἀπῄτει ἄλλα μέσα, ἀλλὰ διὰ τῆς πίστεως. Καὶ ὅπως εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ᾿Αβραὰμ ἡ πίστις, διὰ τῆς ὁποίας ἐδικαιώθη, ἦτο ἐμπιστοσύνη εἰς τὸν Θεὸν καὶ τὰς ὑποσχέσεις Αὐτοῦ, οὕτω καί εἰς τὴν Εὐαγγελικὴν οἰκονομίαν δικαιούμεθα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς αὐτῆς πίστεως, δι᾿ ἐμπιστοσύνης εἰς τὸν Χριστὸν καὶ τὸ ἔργον Του, διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς διακηρύξεως, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν, ὅτι ἐν τῷ Χριστῷ ἔγεινεν ἡ τελεία συμφιλίωσίς μας μὲ τὴν δικαιοσύνην Του.

᾿Εδ. 4-5. ***Τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα· τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην.*** ᾿Εὰν ὁ ἄνθρωπος ἦτο δυνατὸν νὰ σωθῇ διὰ τῶν ἰδικῶν του ἔργων, ἡ σωτηρία, ἡ ὁποία θὰ τοῦ ἐδί-

δετο, θὰ ἦτο κἄτι ὀφειλόμενον εἰς αὐτόν. Δὲν θὰ ἐλογαριάζετο ὥς χάρις ἀλλ' ὡς ἀμοιβὴ ὀφειλομένη συμφώνως πρὸς τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἔκαμε. Θὰ ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ***ἀξίωσιν*** ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν δικαίωσίν του. Ὁ μισθὸς δὲν θεωρεῖται ποτὲ ὥς χάρις· εἶναι πάντοτε χρέος καὶ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὴν προσφερθεῖσαν ἐργασίαν. Δύναται τοῦτο νὰ λεχθῇ περὶ τῆς δικαιώσεως τοῦ ἀνθρώπου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ; Εἶναι δυνατὸν νὰ ἰσχυρισθῇ τις ὅτι θὰ ἀποκτήσῃ τὴν δικαίωσίν ιου ὥς κἄτι, τὸ ὁποῖον τοῦ ὀφείλει ὁ Θεὸς λόγῳ τῶν ἔργων του; Ὄχι, ἐὰν ἡ σωτηρία ἦναι κατὰ χάριν, ἀποκλείεται τὸ νὰ ἦναι ἐκ τῶν ἔργων. Ἐὰν δὲ ἐκεῖ ὅπου δὲν ὑπάρχουν ἔργα—εἰς τὸν μὴ ποιοῦντα ἔργα—ἐκεῖ ὅπου δὲν στηρίζονται ἐλπίδες εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τοῦ νόμου, ἡ δικαίωσις ἔρχεται ὥς δῶρον, κατὰ χάριν, βλέπομεν ὅτι τὸ μόνον μέσον, διὰ τοῦ ὁποίου ἀποκτᾶται, εἶναι ἡ πίστις. Ἡ πίστις ἔφερε τὴν δικαίωσιν, ἡ πίστις ἐλογίσθη ὥς δικαιοσύνη. Τὸ συγκεκριμένον ἀντικείμενον τῆς πίστεως εἶναι ὅτι δέχεται ὅτι ὁ Θεὸς ***δικαιώνει τὸν ἀσεβῆ***· εἶναι ἐμπιστοσύνη εἰς τὴν χάριν, εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀλήθεια αὕτη ἔχει πολὺ μεγάλην σημασίαν. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἴμεθα ἁμαρτωλοὶ ἐκ φύσεως, τοὐθ' ὅπερ σημαίνει ἀσεβεῖς. Ὅτι παρ' ὅλον ὅτι ὁ Θεὸς μᾶς θεωρεῖ τοιούτους, δίδει εἰς ἡμᾶς τὴν δικαίωσιν, ὄχι διότι εὑρίσκει καμμίαν ἀξίαν ἐντὸς ἡμῶν· δὲν μᾶς δέχεται ἀφοῦ ἡμεῖς ἀπαλλαγῶμεν τῆς ἀσεβείας καὶ ἀποκτήσωμεν ἁγιότητα, ἀλλὰ μᾶς δικαιώνει ἐνῷ εἴμεθα ἀσεβεῖς, (παράβ. κεφ. ε'. ἐδ. 6). Τὸ θαῦμα τοῦτο γίνεται διὰ τοῦ Χριστοῦ. Ἐφ' ὅσον πιστεύομεν εἰς τὸν Χριστόν, ὁ Θεὸς μᾶς βλέπει δεδικαιωμένους ἐν Χριστῷ. Ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Χριστοῦ ἐφανερώθη ὅτι ὁ Θεὸς προσκαλεῖ τὸν ἁμαρτωλὸν εἰς δικαίωσιν καὶ σωτηρίαν.

Ἐδ. 6. ***Καθάπερ καὶ Δαβὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, ᾧ ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων.*** Μετὰ τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀβραάμ, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Ἀπόστολος ἀπέδειξεν ὅτι ἡ διδασκαλία περὶ δικαιώσεως διὰ τῆς πίστεως δὲν ἦτο ἀντίθετος πρὸς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, προχωρεῖ παρουσιάζων τὸν Δαβίδ, ὅστις ἐπίσης ἦτο μεμυημένος εἰς τὴν διδασκαλίαν ταύτην καὶ ἐστηρίζετο εἰς μίαν δικαίωσιν χωρὶς ἔργων—ἀνεξαρτήτως τῶν ἔργων. Καθὼς καὶ ὁ Δαβὶδ γράφει (εἰς τὸν λ' Ψαλμόν) περὶ τῆς εὐτυχίας, τῆς μακαριότητος τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις εἶναι μακάριος, ὄχι διότι ἀπέκτησε δικαιοσύνην διὰ τῶν ἔργων του, ἀλλὰ διότι ἐνῷ δὲν ἔχει τοιαῦτα ἔργα νὰ παρουσιάσῃ, ὁ Θεὸς τὸν δικαιώνει, τὸν μεταχειρίζεται ὥς δεδικαιωμένον. Ἐκεῖ ἔγκειται ἡ μακαριότης του: ἐνῷ δὲν ἠδύνατο νὰ πληρώσῃ τὸ χρέος του, τὸ εὑρίσκει ἐξωφλημένον.

Ἐδ. 7-8. ***Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι· μακάριος ἀνὴρ ᾧ οὐ μὴ λογίσηται Κύριος ἁμαρτίαν.*** Θαυμάσιοι λόγοι ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος ἐκ πείρας ἐγνώρισε τὴν μακαριότητα αὐτήν! Αἱ ἀνομίαι συνεχωρήθησαν, αἱ ἁμαρτίαι ἐσκεπάσθησαν, διεγράφησαν ἀπὸ τὸ βιβλίον τοῦ Δικαίου Κριτοῦ. Ὁ ἁμαρτωλὸς δὲν θὰ συγχωρήσῃ τὸν ἑαυτόν του· ἀκριβῶς εἰς αὐτὸν τὸν Ψαλμὸν (λβ'.), ὁ ὁποῖος ἀρχίζει μὲ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, φαίνεται καθαρὰ πόσην συναίσθησιν εἶχεν ὁ Δαβὶδ τῶν παραβάσεών του. Ἀλλ' ἐγνώρισεν ὅτι ὁ Θεὸς τοῦ ἐχορήγησεν ἄφεσιν, τὸν ἐδέχθη πάλιν ἐν εἰρήνῃ,

ἀποκατέστησε τὰς σχέσεις του. Εὐτυχισμένος ὁ ἄνθρωπος, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος ***δὲν λογαριάζει*** ἁμαρτίαν—ὄχι διότι δὲν ἔχει ἁμαρτίαν, ἀλλὰ διότι δὲν τοῦ καταλογίζεται. Τὴν εὐτυχίαν αὐτήν, τὴν ὁποίαν ἀπελάμβανεν ὁ Δαβὶδ καὶ διὰ τὴν ὁποίαν ἔχαιρε καὶ ἔψαλλε, δυνάμεθα νὰ τὴν ἀποκτήσωμεν. Προσκαλούμεθα διὰ τῆς πίστεως νὰ ἴδωμεν ὅτι ὁ Χριστὸς ἦλθε διὰ νὰ σηκώσῃ τὰς ἁμαρτίας μας, νὰ ἐκπληρώσῃ ἀντὶ ἡμῶν τὸν Νόμον, τὸν ὁποῖον ἡμεῖς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ τηρήσωμεν· ἦλθε διὰ τῆς ἰδικῆς Του δικαιοσύνης νὰ σκεπάσῃ ὅλην τὴν ἰδικήν μας ἐνοχήν, νὰ μᾶς παρουσιάσῃ εἰς τὸν Θεὸν καλυμμένους μὲ τὸ ἔνδυμα τῆς δικαιοσύνης Του καὶ νὰ μᾶς συμφιλιώσῃ μετ' Αὐτοῦ.

(ἀκολουθεῖ) ***Μ. Κυριακάκης***

ΠΟΙΚΙΛΑ

— ***Ἡ Ἀμερικὴ καὶ ὁ ἐφοδιασμὸς τῶν Ἰαπώνων.*** Ἀφ' ὅτου ἀνεκαλύφθη ἐν Ἀμερικῇ ὅτι τοὺς Ἰάπωνας εἰς τὸν κατὰ τῆς Κίνας ἀνόσιον πόλεμόν των, ἀνεφοδιάζουν κυρίως αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι, ἡ Ἀμερικανικὴ κοινὴ γνώμη, ἰδίως ἡ θρησκευομένη, ἔχει ἐξαναστῆ καὶ μεγάλη ἀντίδρασις ἔχει ὀργανωθῆ κατὰ πάσης ἐξαγωγῆς εἰς Ἰαπωνίαν. Ἐκ τῶν στατιστικῶν τοῦ ἔτους 1939 προκύπτει ὅτι κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἡ Ἰαπωνία εἰσήγαγεν ἐξ Ἀμερικῆς τὰ 90 τοῖς ἑκατὸν τοῦ σιδήρου, τοῦ χάλυβος καὶ τοῦ χαλκοῦ, τὰ 45 % τοῦ μολύβδου καὶ τὰ 82 % τῶν ἄλλων μετάλλων, ποῦ τῆς ἐχρειάζοντο διὰ τὴν κατασκευὴν ὀβίδων, τηλεβόλων, ὅπλων, βολίδων θωράκων κτλ. Ἐπίσης ἐξ Ἀμερικῆς ἐπρομηθεύθη ἡ Ἰαπωνία τὰ 65 % τοῦ πετρελαίου καὶ τῆς βενζίνης της, τὰ 76 % τῶν ἀεροπλάνων της καὶ τῶν ἀνταλλακτικῶν αὐτῶν, τὰ 65 % τῶν αὐτοκινήτων, τὰ 32 % τῶν κινητήρων ἐσωτερικῆς καύσεως καὶ τὰ 67 % τῶν μηχανημάτων πρὸς κατεργασίαν μετάλλων, ἅτινα τῆς ἦσαν ἀπαραίτητα διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐπιχειρήσεών της ἐν Κίνᾳ. Τὰ καλλίτερα ἀεροπλάνα, μὲ τὰ ὁποῖα ἀπὸ 2-3 ἐτῶν τώρα οἱ Ἰάπωνες ἔσπειραν τὸν θάνατον καὶ τὴν ἐρήμωσιν εἰς τὰς πόλεις καὶ τὴν ὕπαιθρον τῆς Κίνας, κινοῦνται δι' Ἀμερικανικῶν κινητήρων, οἵτινες μόνον δι' ***ὀκτάνης*** (εἰδικῶς καθαρισμένης βενζίνης) δύνανται νὰ λειτουργήσουν, ἡ δὲ ὀκτάνη μόνον ἐν Ἀμερικῇ παράγεται. Καὶ ἡ Ἀμερικανικὴ κοινὴ γνώμη ἐφρικίασε πρὸ τοῦ τοιούτου ἀπαισίου ἀνεφοδιασμοῦ τῶν ἐπιδρομέων ἐναντίον τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ χώρας, ἥτις ζητεῖ μόνον νὰ τὴν ἀφήσουν νὰ ζήσῃ ἥσυχος. Οἱ δὲ Ἀμερικανοὶ ἱεραπόστολοι, οἱ ἐργαζόμενοι ἀπὸ πολλοῦ ἐν Κίνᾳ κηρύττοντες τὸν Χριστὸν καὶ ἱδρύοντες ἀνθηρὰς Χριστιανικὰς ἐκκλησίας, κρύπτουν ὑπὸ αἰσχύνης τὸ πρόσωπον μανθάνοντες ὅτι ἡ πεπολιτισμένη πατρίς των παρέχει εἰς τοὺς Ἰάπωνας τὰ μέσα τῆς καταστροφῆς καὶ αἱματοχυσίας εἰς τὴν χώραν ἣν αὐτοὶ ἐργάζονται νὰ ἐκπολιτίσουν.

Ἡ ἀγανάκτησις τῆς κοινῆς γνώμης ἐν Ἀμερικῇ ἔφθασεν εἰς τὸ κατακόρυφον κατὰ τὴν πρόσφατον λῆξιν τῆς μεταξὺ Ἀμερικῆς καὶ Ἰαπωνίας ἐμπορικῆς συμβάσεως (τὴν 26 Ἰανουαρίου ἐ.ἔ.) καὶ μιᾷ φωνῇ ἀπήτησε τὴν μὴ ἀνανέωσιν αὐτῆς, ὁ δὲ Πρόεδρος Ρόζβελτ συνεμορφώθη μὲ τὴν ἀπαίτησιν ταύτην τῆς λαϊκῆς φωνῆς. Διεξάγονται ἤδη διαπραγματεύσεις πρὸς σύναψιν νέας συμβάσεως μεταξὺ τῶν δύο χωρῶν, ἀλλ' αὗται προχωροῦν πολὺ βραδέως, διότι οἱ μὲν Ἀμερικανοὶ ἀπαιτοῦν νὰ ἀποκλεισθῇ πᾶσα ἐξαγωγὴ δυναμένη νὰ ἦναι χρήσιμος διὰ τὴν συνέχισιν τοῦ πολέμου, ἡ δὲ Ἰαπωνία διεξάγει ἀπέλπιδα προσπάθειαν νὰ ἐπιτύχῃ τοιαύτας ἐξαγωγάς, ἀφοῦ μὲ τὸν ὑφιστάμενον Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον δὲν δύναται νὰ ἀγοράσῃ πολεμικὰ ἐφόδια ἢ πρώτας ὕλας διὰ τὴν πολεμικὴν βιομηχανίαν της μήτε ἐν Εὐρώπῃ μήτε εἰς τὰς Ἀγγλικὰς καὶ Γαλλικὰς κτήσεις καθ' ὅλον τὸν κόσμον, καὶ μόνον ἡ Ἀμερικὴ δύναται νὰ τῇ προμηθεύσῃ τοιαῦτα. Εἰς ἐπίμετρον ἡ κοινὴ γνώμη ἐν Ἀμερικῇ εἶναι τόσον ἠγανακτισμένη κατὰ τῆς Ἰαπωνίας ἕνεκα τοῦ ἐν Κίνᾳ πολέμου, ὥστε ἐκήρυξε μποϋκοτάζ κατὰ τῶν ἐξ Ἰαπωνίας εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων. Καὶ ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὰς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις τῶν Ἰαπώνων ἐν Κίνᾳ ἔχει ἐπέλθει αὐτόματος στασιμότης λόγῳ τῆς κοπώσεως τῶν Ἰαπωνικῶν στρατευμάτων καὶ τῆς δυσκολίας τῆς διατηρήσεως τῶν συγκοινωνιῶν των εἰς χώραν ἀχανῆ, ὅπου διεξάγεται κατ' αὐτῶν ἄγριος καὶ καλῶς ὠργανωμένος κλεφτοπόλεμος, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ὁ τακτικὸς Κινεζικὸς στρατὸς ὁσημέραι ἐνισχύεται καὶ βελτιοῦται.

— ***Παρακαλοῦνται οἱ κ.κ. συνδρομηταί, οἱ τυχὸν ἀλλάσσοντες διεύθυνσιν, νὰ μᾶς εἰδοποιῶσιν ἐγκαίρως, ἄλλως δὲν θὰ εὐθυνώμεθα διὰ οἱανδήποτε ἀπώλειαν ἀποστολῶν.***